

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU İLE İNSAN
HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU
ÜYELERİNDEN KURULU KARMA
KOMİSYON
ALT KOMİSYON TUTANAKLARI

—●—
23 Mart 2022 Çarşamba
—●—

KONU

- Kamu Denetçiliği Kurumunun (KDK) verdiği tavsiye kararlarına olumlu yaklaşan kurum temsilcilerinin dinlenmesi
- KDK'nin verdiği tavsiye kararlarına olumsuz yaklaşan kurum temsilcilerinin dinlenmesi
- İlgili Kamu Denetçilerinin dinlenmesi

23 Mart 2022 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 14.51
BAŞKAN: İsmail TAMER (Kayseri)

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Alt Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu denetçileri, kurum ve kuruluşlarımızın saygıdeğer temsilcileri, kıymetli basın mensupları; hepinize “Hoş geldiniz.” diyorum.

Yeterli çoğunluğumuz vardır.

Karma Alt Komisyonun 2’nci toplantısını açıyorum. (*)

Yasama organı olan Meclisin kabul ettiği kanunlar yürütme organları tarafından uygulanmaktadır. Kanunların uygulanması sırasında vatandaşlarımızın memnuniyetsizliğine yol açan durumlar ise birtakım şikâyetlere neden olmaktadır. Söz konusu şikâyetlerin ortadan kaldırılması 3 yolla mümkün olabilmektedir: Birincisi kanun değişikliği olup yasama yetkisini elinde bulunduran Meclisimizin takdirindedir. İkinci yol ise idareye başvurdur ve yürütme yetkisinin kullanıldığı yetkili idarelerce yürütülmektedir. Üçüncü yol ise uyuşmazlığın çözümü olup yargı yetkisinin kullanıldığı bağımsız ve tarafsız mahkemelerin yetkisindedir.

Kamu Denetçiliği Kurumu ise kanun değişikliği gerektirmeyen konularda yargının uzun ve meşakkatli süreçlerini beklemeden, idare ile vatandaş arasında bağımsız ve tarafsız bir merci olarak, idarenin olumsuz karşılık verdiği talepler konusunda kararlarıyla yol gösterici olmak üzere 2012 yılında kurulmuştur. Kurum, bir taraftan kanunlardaki değişim hızını düşürmeye hizmet ederken diğer taraftan da vatandaş şikâyetlerine hızlı bir şekilde çözüm yolu aramaktadır. Her yıl faaliyetleri hakkında Komisyonumuza sunduğu raporlar ayrıntılı bir şekilde incelemekten geçmektedir. Bu sırada tavsiye kararlarına uyumun izlenmesi yoluyla Kurumun çalışmalarındaki kalite de ölçülebilmektedir. Bu vesileyle sizleri Komisyonumuza davet etmiş bulunmaktayız. Davetimize icabet ederek gelenlere vatandaşlarımızın şikâyetlerini en üst düzeyde istişareye imkân verdiği için teşekkür ediyorum. Kurumun tavsiye kararlarının tümüne önemli ölçüde uyum sergileyen kurumlarımızı takdir ediyoruz. Burada vatandaşlarımızın şikâyet konularının neler olduğuna, bunların hızlı bir şekilde nasıl çözüldüğüne ilişkin iyi uygulama örneklerini de dinleyeceğiz hep beraber. Bununla beraber, Kurumun kararlarını uygulanabilir görmeyen kurumların gerekçelerini de dinleyeceğiz. Karma Alt Komisyonun teamül hâlini almış bu görüşmelerinde amacımız, kararlara olumsuz yaklaşan idarelerin Kamu Denetçiliği Kurumuyla etkin iş birliği yapmalarını temin etmek ve tavsiye kararlarına uymama gerekçelerini değerlendirerek çözüm önerileri geliştirmektir. Olumlu sonuçlara vesile olmasını da ayrıca temenni ediyoruz.

Evet, şimdi buraya katılan arkadaşlarımızdan -Kamu Denetçiliği Kurumu ile kurum temsilcilerimiz buradalar- tutanaklara geçmesi açısından kendilerini tanıtımalarını isteyeceğim.

Buyurun lütfen.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Çok teşekkürler.

Evet, değerli arkadaşlar, hepinize teşekkür ediyorum, tekrar hoş geldiniz diyorum.

(*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Saygıdeğer katılımcılar, hatırlanacağı üzere, Kurumun tavsiye kararlarına yaklaşımları itibarıyla idareleri bugün ve yarın dinleyecektik ancak Kurumun Zonguldak ilindeki programı nedeniyle tamamen bugün dinlemeye karar vermiştik. Sonrasında, tavsiye kararlarının uygulanabilir görülmemesi ve yetiştirmeme durumu ortaya çıkınca tekrar eskiye döndük. Yarın da -ayın 24'ünde- yine toplantılarımıza devam edeceğiz, bunu burada tekrar belirtmiş olayım. Biraz değişiklik oldu gibi ama sonuçta burada ciddi bir konuyu, konuları üstünkörü geçmenin doğru olmayacağı kanısına vararak yarın da çalışma kararı aldık.

Toplantının usulü hakkında da kısaca bilgi vermek istiyorum: Öncelikle Kurumun tavsiye kararlarına olumlu yaklaşan, ardından da olumsuz yaklaşan idareler hakkında görüşme açacağız. Görüşmeler sırasında ilgili kamu denetçilerini dinledikten sonra kurum yetkililerine gerekçelerini izah etmeleri için de ayrıca söz vereceğim. Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinden alınan bilgiler ile 2021 yılı yıllık raporlarının ilgili bölümlerinin incelenmesi neticesinde Kurumun önerileri doğrultusunda işlem tesis etmek suretiyle diğer kurumların ortalamasından daha fazla uyum göstererek duyarlılık sergileyen 3 kurum belirlenmiştir. Bunların isimlerini okuyorum: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü.

Şimdi, kendilerine gönderilen tavsiye kararlarının tamamına olumlu yaklaştıkları görülen Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü hakkındaki görüşmeleri açıyorum.

Evet, şimdi Kamu Denetçiliği Kurumuna söz vereceğim ve bu konuda...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Başkanım, önce bir söz isteyebilir miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Yahya Bey, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmelere başlarken bugün ve yarın müzakere edeceğimiz konularla alakalı, Kurumumuz adına, genel birkaç hususu belirtmek arzusundaım Sayın Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Malumunuz olduğu üzere, Ombudsmanlık Kurumu yani Kamu Denetçiliği Kurumu Türkiye’de tarihi çok eski olmayan bir kurum. Hasbelkader bendeniz de bu kanunun hazırlanmasında çok ciddi emek sarf eden, yıllarca yani birkaç defa hazırlanıp hani iptal edilen, Cumhurbaşkanlığından geri dönen, Anayasa Mahkemesinden iptal edilen versiyonlarını da çok iyi bilen bir arkadaşınızım, dünya örneklerini de çok inceledik. Zaman zaman, tabii, gelen bürokrat arkadaşlarımız olsun, Kurumu yeni tanıyan veya Kurum hakkında çok fazla, detaylı bir şekilde bilgi sahibi olmayan arkadaşlarımıza bazı bilgileri tazelemek gerekiyor.

Siz, sunumunuz sırasında Kurumumuzu çok güzel bir şekilde tanımladınız yani devlet idaresi içerisindeki yerimizi, kanuni ifadesi ve dünyadaki bilinir şekliyle güzel bir şekilde ifade ettiniz. Biz Kurum olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi şahsiyetinin gölgesinde tabiri caizse, kanununda “Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı” ifadesi kullanılıyor, onun himayesinde, parlamenter denetimin bir parçası olarak âdeta yani Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yapılan denetimin dışında Parlamentonun seçtiği, Parlamentonun izin verdiği, Anayasa’da yer almış olan bir kurum olarak insanlarımızın mahkemelere gitmeden, daha sempatik, daha kısa, daha kestirme bir yolla haklarına kavuşması için icat edilmiş, ortaya çıkarılmış, aslında kökleri bizde olan, bugün dünyanın birçok ülkesinin kabul ettiği güzel bir yol. Bu yolu biz de kullanıyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisimiz ve milletvekillerimiz sağ olsunlar, on yılı aşkın bir süredir bu işe çok güzel bir şekilde sahip çıkıyorlar. Genel Kurul aşamasına kadar çok dikkatle, muhalefet-iktidar ayrımı yapmaksızın çok ciddi katkılar sağlıyorlar; bu konuda vaktinizi almayacağım. Yani bu anlamda biz hiçbir kurumun muhalifi, karşısı, savcısı, hâkimi, karşı tarafı değiliz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tarafsız bir şekilde...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Bu anlamda tamamen tarafsız bir şekilde, şu anda oturduğumuz konumu itibarıyla burada olmamız gerekiyor. Yani burada demin, toplantıya başlarken uzman arkadaşımız “Sizi Kurumun kararlarına uymayanların karşısında oturacağız.” gibi bir ifade kullandı, bundan duyduğum rahatsızlığı ifade etmek istiyorum Sayın Başkanımıza ve milletvekillerine çünkü böyle bir sıfatımız yok. Biz, idarenin hasmı değil tam tersine çözüm ortağıyız. Hiçbir şekilde şu an arz edeceğim yani birkaç cümle sonra...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Yok, ben o konuda, şey yaptınız ama kesinlikle buradaki İç Tüzük’e uygun olarak hareket etmişlerdir.

Yalnız şunu ifade edeyim: Önemli olan bizim size olan tavrımız, davranışlarımızdır. Biz, sizi değil... Tüm kurumlarımızdan gelen değerli katılımcıların hepsi birbirinden değerli insanlar burada. Konularında, görevlerinde üstün başarıyla hizmet etmiş, saygı duyduğumuz insanlar. Dolayısıyla size de saygı duyuyoruz. İsterseniz o konuyu kapatarak ben sizden sözü kapatmanızı...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Şöyle arz edeyim Başkanım yani algıyı düzeltmek için aslında bunu söyledim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Yok, hiç algı falan yok burada. Lütfen o konuyu burada tekrar şey yapmayın, ona müsaade etmiyorum.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Tamam, peki, teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – O kısmına teşekkür ediyorum.

Şunu ifade edeyim Başkanım: Bu dönem isabetli bir şekilde... Yani Ali Haydar Öztürk Milletvekilimizin geçen seneki toplantılar sırasında söylemiş olduğu bir söz vardı.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Hakverdi.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Ali Haydar Hakverdi, özür diliyorum.

Milletvekilimizin söylediği bir söz vardı, biz zaman zaman burada Kurum kararlarına uyan ve uymayan kategorisi yaptığımız zaman şöyle bir yanlış düşme durumumuz söz konusu oluyordu yani diyelim Sağlık Bakanlığı, diyelim herhangi başka bir bakanlık işte biz bununla yıl içerisinde yaklaşık 100, 200, 300 konuda muhatap olmuşuz, bunlar içerisinde 50, 60, 70 tane olumlu anlamda cevaplandırdığı konular olmuş yani tavsiye kararlarımıza uyum göstermişler ama uyum göstermedikleri bir kısım konularda da -diyelim 1 tane veya 2 tane konuda da- “Burada uyum göstermediniz.” şeklinde tenkide uğrayınca haklı olarak bazı bürokrat arkadaşlarımız “Ya, biz bunu hak etmiyoruz. Aslında daha fazla uyum gösterdik.” dedikleri örnekler oluyordu veya tersi örnekler olabiliyordu. Yani bunun ortadan kaldırılması için siz bu yıl daha fazla kararı, özellikle bize yoğun bir şekilde başvuru alan kurumlardan gelen daha fazla kararı gündem konusu ederek burada genel anlamda milletvekili arkadaşlarımızın daha fazla kararı ıttılama sunmuş oldunuz ve bu çerçevede de bir kısım uyum gösteren ve göstermeyen kurumları da aradan seçmek suretiyle gündem konusu yaptınız. Ben bunun iyi bir iş olduğunu, isabetli bir iş olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu ayrıntıyı belirtme nedenimiz şu: Bugün bazı arkadaşlarımız karara uyum göstermedi diye bunu, illa böyle zoraki müdafaa etmek, vesaire etmekten ziyade biz, daha çok konunun genelini yani bu mantığını burada eğer oturabilirsek tahmin edersem daha iyi bir iş yapmış oluruz diye düşünüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Yahya Bey, çok teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Ben teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ben de size tekrar o konuda şunu ifade edeyim: Buraya çağırdığımız değerli görevlilerin hiçbirini bizim burada yargılamadığımız, onlara karşı bir tavrımız olmadığını ifade etmek istiyorum. Burada koordinasyonu sağlayarak daha iyiyi nasıl yapabiliriz, daha fazla dilekçeleri, daha fazla problemleri nasıl çözebilirsiniz çabasındayız.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Aynen, işte onu...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Dolayısıyla, sözlerimin başında ifade etmiş olduğum gibi, buraya gelen tüm arkadaşlarımızın kendi alanlarında hepsi bir değer olduğunun tekrar altını çizeyim ben. O açıdan ne yargılamak ne de hiç bir şekilde... Hepsinin üstün bir gayretle çalıştıklarını biliyoruz.

Şimdi, zaten biraz sonra olumlu veya olumsuz dediğimizde de gerekli kurumları dinleyeceğiz, onların da gerekçeleri olacak. Sizin de ifade etmiş olduğunuz gibi, belki 100 dilekçeye evet, doğru karar verip onları olumlu yönde yapmış olmalarına rağmen, belki bir iki de olmayacak şeyi yaptılarsa da bunu negatif anlamda düşünmenin gereği olmadığını ifade ediyorum.

Ben şimdi sözü Sadettin Kalkan Bey’e vermek istiyorum.

Buyurunuz Sadettin Bey.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Usul hakkında bir konuşsaydık Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Eğer görüşleriniz varsa onu dinleyebilirim. İsterseniz biraz, biraz şey yapalım.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başlamadan önce...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Başlamadan önce...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Benim de görüşlerim var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O zaman bir pozitif ayrımcılık yapayım, ben Oya Hanım’a söz vereyim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Tabii, tabii.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tamam ama ben birden konuya dalacağım da. Teşekkür ediyorum, şu anda benim önümdeki listede bugün İçişleri Bakanlığımızdan, Sağlık Bakanlığımızdan, Maliye Bakanlığımızdan bürokratlarımız var; hoş geldiniz diyorum.

Bir şey paylaşmak istiyorum: Bugün bir ilçemden bir beyefendi beni ziyarete geldi -çok endişeye kapıldığımı söylemek isterim- beyefendi emekli öğretmen ve öğretmenliğe tekrar dönmek istiyor. Şimdi, ona baktığı zaman yani bir ilkokul çocuğu bile ruh sağlığının çok iyi olmadığını fark edebilir. Neticede biz siyasetçiyiz, çayını içirdik, ağırladık, ailesini de tanıyorum. Bana şöyle bir cevap verdi: “Ben ombudsmanlara başvurdum” dedi. Şimdi, bu beni bir endişelendirdi. Niye? Çünkü son zamanlarda, o gün kahvaltıdaki sohbetimizde de söylemiştim bir şikâyet mekanizması gelişmeye başlamış. Hani, CİMER’e böyle bir yüklenme var. Şimdi, aynı endişeyi burada da duymaya başladığımı söylemek isterim. Şurada bir tespitim oldu, birisi Ombudsmanlığa başvurmuş “Emekli kimlik kartının verilmemesi işleminin makul sürede geri alınarak mağduriyetin giderilmesi...” Ombudsmanlarımız yani Kamu Denetçiliği Kurumumuz, İçişleri Bakanlığına bunu yazmış ve İçişleri Bakanlığımızdan da şu cevap gelmiş: “Adı geçen hakkında Samsun 6. Asliye Ceza Mahkemesinde başkasına ait banka ve kredi kartının izinsiz kullanılması...” falan falan falan... “Kimlik kartının tanzim edilmesinin mümkün olmadığı...”

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Sayın Vekilim...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ben sorumu bir bitireyim de Sadettin Bey.

Şunu soruyorum: Bu adam size başvurduğu zaman, bu şahıs... Şimdi, bana seçmen geliyor. Biz çok daha yumuşak davranırız çünkü onun oyuna talibiz yani oy da dünyanın en pahalı ve en güçlü metasıdır diyeyim. Bu rağmen ben, bana gelip de birisi... İşte dün geldi Polis “Beni görevden attılar.” dedi. Ben, işte, böyle sorgula sorgula sorgula, en sonunda ciddi bir bulgu elde ettim, ve İçişleri Bakanlığına da bildirmeyi düşünmediğimi de ona hissettirdim, “Bakarız.” falan dedim. Şimdi, size böyle bir talep geldiği zaman bu kişi, şahıs “Benim kimlik kartımı, emeklilik kimlik kartımı vermiyorlar.” dediğinde Denetçilik Kurumu -hakikaten bilmediğim için soruyorum- acaba bunun yargılanıp yargılanmadığına dair bir araştırma yapıyor mu? Eğer biz böyle bir şey yapamıyorsak veya böyle bir yetkiniz yoksa o zaman biz gelen her evrakı işte, yok, İçişleri Bakanlığına, Maliyeye, buralara gönderirsek bir müddet sonra -şu an çok bilinmiyor ama- bu kurumları kilitleriz gibi düşünmeye başladım açıkçası. Bu konudaki görüşleriniz nedir? Yeterince açık olabildim mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum, oldunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Peki, teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, Ali Haydar Bey, buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Esasa geçmeden önce usul hakkında konuşmak istedim ben de.

Öncelikle, kıymetli vekil arkadaşlarımı, kıymetli, değerli ombudsman arkadaşlarımı ve kamudan gelen kıymetli yönetici arkadaşlarımı ben de saygıyla selamlıyorum.

Toplantı başında ne yaşanıldı bilmiyorum ama bir karışıklık işte “Siz niye bunu yapmadınız? Buna niye uydunuz? Siz de uydunuz, çok teşekkür ederiz.” şeklinde değildi aslında. Bunun amacı -yani ben üç yıldır bu Komisyonunda görev yapıyorum- üç yıldır uyan veya uymayan kurumları davet ederken aslında Meclisin erkini gücünü, yaptırımını, denetlemesini, Kamu Denetçiliği Kurumunun arkasında olduğunu göstermek istiyoruz biz kurumlarımıza.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Çok güzel ifade ettiniz, doğru.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Yani aslında “Ya, kardeşim Kamu Denetçiliği Kurumu öyle etkin bir kurum ki Meclis adına temsil ediliyor; o yüzden uymayan kurumları da davet edelim ‘Bak Meclis de arkasında, uyun.’ ya da neden uymadınız, bize de izah edin biz de anlayalım.” şeklinde bir davetle başladı bu iş aslında, davet işi ama usulen bir hata var bu davette, usulen bir hata var. Şimdi, “istişare” dedik ya Başkanım, çağırılacak kurumlar genel kapsayıcı işlemleri içeren kurumlardır. Belki bir kuruma bin tane başvuru yapılmıştır, mesela, Kredi Yurtlar Kurumuna yapılan gibi. Genel anlamıyla “30 yaş üstü, geçtin.” deyip “Neden kredi vermedin?” üzerine “Ya, verilmesi lazım.” diye Kurumun bir kararı var ama buna dair çok sayıda başvuru yapılmış ve Kurum da “Ya, evet, olabilir.” deyince Kredi Yurtlar Kurumu, Kamu Denetçiliği Kurumunun bilmem kaç tane kararına uymuş, değil mi? Aslında farklı farklı genel kapsayıcı konularda da belki Kredi Yurtlar Kurumu uymadı ama böyle bir sistematik dilekçe yazılmış, dilekçelerin tamamı da emsal bir karar alınca “Oo, Kurum ne uyumlu kurum.” Olmuş; aslında öyle değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Hepsinde uyumlu.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ya da işte, Emniyet Genel Müdürlüğü gelmiş bugün. Ya, belki örnek bir tanedir, uymuştur uymamıştır bilmiyorum, içeriği bize gelmedi çünkü toplantı gündemi yarın ile bugün arasında değişti, yarın yapacağımızı yeni öğrendik falan.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Doğru, haklısınız.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ya, yan komşuyuz Başkanım, bir istişare etseydik biz de kendimizi ona göre ayarlardık.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Aslında Başkanın işlemini de Kamu Denetçiliği Kurumuna şikâyet etmek lazım. 4’üncü madde “istisnai kapsamındadır” diyor ama idari anlamda...

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Usul anlamıyla yani buraya gelen arkadaşlar ya da kurumların davet edilmesini...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, arkadaşlar, ben özellikle şunu ifade etmek istiyorum, söz hakkı düştü onu söyleyeyim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Toparlasaydım Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun, ben bitti zannettim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Yani şöyle, kamudan buraya gelen yönetici arkadaşların hani vay, uyduk uymadık değil, mutlaka gerekçesi vardır. Hep örnek karar olarak veriyorum: Geçen yıl -Atılım Üniversitesi’ydi değil mi- Atılım Üniversitesinin Rektörünü davet ettik, hocamız geldi, neden uymadığını anlattı.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hak verdik.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Değil mi? Biz de hak verdik, hepimiz hak verdik. “Haklı.” dedik, “Ya, ne kadar güzel, keşke bütün devlet üniversiteleri de böyle olsa, özel üniversiteler gibi olsa.” dedik. Hani, benzer sonuçlar ama ne oldu? Hani, burada gerçekten ciddi kurumlar var, devlet yöneticileri var, güzel. “Arkadaş, Kamu Denetçiliği Kurumu etkili bir kurummuş, bundan sonra daha dikkat davranalım, hem de tanınırlığına biz de katkı sunalım, etkisine biz de katkı sunalım.” diye aslında buradalar. Yani, şimdi ödül aldım, şurada, getirdim ödülü. Şimdi, mesela, ödül vereceğiz ama şöyle de bir hassasiyetim var: Mesela, Kredi Yurtlar Kurumuna ödül vereceğiz ama niye vereceğiz biliyor musunuz? İşte, 30 yaş üstü 100 tane başvuru olmuş, bunda da emsal kararlar hepsine uymuşlar. “Oo, çok başarılı.” Değil, vallahi değil; başka yerlerde eksiklikleri var, başka eksik kararları var, uymadıkları karar var. Çok uyumlu bir kurum değil. O yüzden istişareyle davet edeceğimiz kurumlara da beraber karar verseydik Sayın Akman’ın dediği hassasiyetlere de dikkat etmiş olurduk diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ben çok teşekkür ediyorum. Özellikle de şu son önerinizi çok dikkate aldığımı ifade etmek isterim. Hatta, bire bir hepinizi telefonla arayarak “Davet etmek istediğiniz kurumlar varsa onları bekliyorum.” dediğimi biliyorsunuz. Sağ olsun, Sayın Tanal da bu konuyla ilgili bir de teşekkür etmişti bana, ben de kendisine teşekkür ediyorum. Ama şimdi, bu gibi işlerde maalesef hem Meclis çalışmaları hem de zaman zaman belki de bizim hatamız da olabilir yani biz şey olarak allameicihan değil hiçbir şekilde. O açıdan sıkıntılar olabilir. Zaten bu toplantılar da gelecekte çok daha iyiye karar verme adına yapılan toplantılardır. Eksiklik olarak görmeyin çünkü ben sizleri bire bir aradım, çağırabileceğimiz kurumların isimlerini istedim. Bana hiç kimse isim bildirmedi. Dolayısıyla, biz de böyle bir karar verdik. Şimdi, bunu dinleyelim, inşallah bundan sonraki toplantıları biraz daha sizin dediğiniz şekle getiririz.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başkanım, siz, bize dediğinizde şunlar bize gelmişti mesela, kurumlar gelmişti.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Neyse birbirimizi suçlayacak bir durumumuz yok yani öyle bir şey de yok.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Yok, suçlamak için değil, suçlamak için değil. Biz gayet uyumlu bir Komisyonuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tam tersine gerçekten şimdi, ben hep saygı duyuyorum. Çünkü hakikaten Sayın Tanal da... Aşağıda da hakikaten hem kadına şiddet hem sağlıkçılara şiddet gibi, malpraktis gibi önemli bir komisyon var aşağıda.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Anayasa Komisyonu da çalışıyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Orası da çalışıyor, Anayasa Komisyonu da çalışıyor. Emin olun, dünden beri bu işin üzerindeyiz ama daha olalım, hiç uyumayalım, yeter ki problemleri çözelim. Biz de bu görevde bir nebze, bir damla katkı koyuyorsak “Ne mutlu bize.” diyelim. O açıdan, bu önerilerinizi biraz daha dikkate alacağız.

Şimdi eğer başka söz almak isteyen yoksa...

EROL KAVUNCU (Çorum) – Başkanım...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben söz istemedim, sen de isteme.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Şimdi konuşunca hak vereceksin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Erol Bey, buyurun.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkanım, kıymetli katılımcılar; Sayın Haydar hemşehrimi gerçekten çok seviyorum ama...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ali Haydar.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Ali Haydar kardeşimi çok seviyorum.

Kredi Yurtlar Kurumuyla ilgili “Özellikle yani spesifik olarak bir konuda başarılı olmasından dolayı tamamen başarılı olarak görmüyoruz.” cümlesine katılmakla birlikte genel anlamda başarısız bulunduğunu söyledi. Ben de Kredi Yurtlar Kurumunun bir mensubu olarak müsaadenizle...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Söz hakkı düşermiş, doğru.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Kredi Yurtlar Kurumu, 2016 yılına kadar, FETÖ’nün ihanet kalkışmasına kadar yaklaşık 150-200 bin kapasiteliydi. Türkiye’de ihtiyaca en hızlı cevap veren, büyüyen, hem fiziki anlamda hem de sayısal anlamda birden 700 binleri, 200 binden 700 binleri bulan ve o önemli boşluğu doldurmak için bir devlet politikası olarak ciddi manada mesafe alan bir kurumumuz. Gerçekten yani başat ve iftihar vesilesi kurumlarımızdan bir tanesi. Elbette ki eksikleri var, noksanları var yani Türkiye’de şu kadar milyon yükseköğretim öğrencisinin tamamının karşılanması noktasında ciddi eksiklerimiz var ama yani “başarısız” kelimesini birazcık yadırgadığımı veya ne diyeyim, katılmadığımı ifade ediyorum.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Durumu konuşuruz, daha sonra konuşuruz nasılsa.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Tamam, tamam.

Teşekkür ediyorum.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – On beş günde bir banyo yaptığınızı bilirim Ali Haydar Bey.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bunu sonra konuşsak... Ben de yurt öğrencisiydim.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Olur, tamam.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ben de yurttta kaldım.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Peki, teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli Kamu Denetçiliği Kurumu üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Selamlamak için söz aldım ama yurt sorunuyla ilgili gerçekten iktidar partisine benim önerim şu: Yani biz burada muhalefet yaparken doğru önerileri de vermekte yarar var. Konuyu, Kredi Yurtlar Kurumunu açtığınız için hemen şunu söyleyeyim ben, yurtdışındaki örnekler şu: Üniversite iznini devlet verirken ilk önce üniversitenin içerisinde o üniversite öğrencilerin kalabileceği kadar yurt yoksa,

yatak yoksa üniversite ruhsatını vermiyor. Bununla ilgili bir kanun teklifi verdik, şu anda Parlamentoda bekliyor. Sizden istirham ediyorum yani bu çocuklar hepimizin çocukları. Yani o çocukların kimisine diyorsunuz ki: “İşte FETÖ yurtlarına gitti, şunu yaptı, bunu yaptı.” Bunun sorumluluğu... O fakirlik nedeniyle çocuklar mecbur gitmişse terör örgütüyle iltisaklı hâle getirildi. Sizin de çocuklarınız olabilir, benim de olabilir. Benim rahmetli babam bir çobandı. Eğer Atatürk cumhuriyetinin yarattığı fırsatlar eşitliği olmamış olsaydı –ilkokulum yatılı, ortaokulum yatılı, lise yatılı– ben de o yurtlarda kalabilecektim. Ondan sonra ben ömür boyunca ülkenin herhangi bir kurumunda ne kadar başarılı olursam olayım çalışamamış olacaktım. Şimdi burada bu fakirliğin vesairesinin üzerine, devlet olarak Anayasa’nızın 2’nci maddesindeki “sosyal devlet ilkesi” uyarınca... Şu anda teklif orada. “Bunu CHP önerdi, biz yapmayalım.” Bu psikolojiniz varsa eğer ben geri çekeyim. Ne olur, Allah rızası için siz bu kanunu getirin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Çok teşekkür ediyorum Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani her izin verdiğiniz üniversitede eğer öğrenci sayısı kadar yatak yoksa, yurt imkânı yapmamışsa o üniversite izin vermeyin arkadaşlar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arkadaşlar, çok...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben gittim, o sokakta, o kaldırımlarda iki gün, iki gece yattım. O çocukların barınma hakkı hakikaten yok, beslenme hakkı hakikaten yok.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arkadaşlar...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum, son cümleler Başkanım.

Yani o çocuklara eğer biz yeteri kadar yurt yapmazsak bu çocuklar... İmkânsızlığın gözü kör olsun, fakirliğin gözü kör olsun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Merdiven altı yurtlara gidecekler.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet yani yazık, günah. Bu yurt imkânını sağlayın, sağlayın, sağlayın.

Teşekkür ediyorum, başarılar efendim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, Kredi Yurtlar Kurumunu ben savunmak durumunda kalacağım. Kredi Yurtlar Kurumunun yapmış olduğu yurt hizmetlerine şapka çıkarmak lazım. Beş yıldızlı otel...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yetersiz.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Yetersiz diyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Anladım, peki, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayı yetersiz ya.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Sadettin Bey, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Sayın Başkanım, Sayın Komisyonumuzun sayın üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlar; Sağlık Bakanlığıyla ilgili iki ayrı konu var; birinci konu, Bursa’da yapılan bir başvuruda evde bakım hizmeti sunan bir sağlık teknikeri, evde bakım hizmetleri mezunu olmasına rağmen “sağlık teknikeri” unvanı sebebiyle evde bakım hizmeti sunan listede yer almadığından fiilî hizmet süresi zammından yararlanamadığı şeklinde başvuru yaparak... Biz bu konuyu inceledik, onun da “eşit işe eşit ücret” ilkesi ve aynı işi yapanlar arasında aynı ücreti alması gerektiği sebebiyle o listeye alınması yönünde bir tavsiye kararı gönderdik. Dolayısıyla, bu listelerin de yeniden düzenlenmesi önerisinde bulunduk. Sanırım o hususta gerekli düzenlemeleri yapacaklardır Sağlık Bakanlığı itibarıyla.

İkinci başvuru konusu, diyaliz teknikleri. Onlarda çok sayıda başvuru var; yaklaşık 50–60 tane başvuru var o hususta. Yaptığımız incelemede, Sağlık Bakanlığı 2019 yılında bir yönetmelik değişikliği yaparak diyaliz sertifikası olmayan hemşirelerin çalışmasına izin vermemeye başladı ve önceden, 2019 öncesinde diyaliz sertifikası kursuna gitmiş ve elinde diyaliz sertifikası varsa onların devam edebileceğini... Ama 2019'daki karar, yönetmelik değişikliğine rağmen Anadolu'da bazı hastanelerde diyaliz sertifikası kursuna gitmemiş bazı hemşirelerin çalıştığı tespit edilince bize başvuru yaptılar; biz de inceledik, haklı bulduk bu inceleme başvurularını. Dolayısıyla, biz de yaptığımız öneriyle 2019'dan sonra kesinlikle hiçbir hastanede diyaliz sertifikası olmayan hemşirelerin çalıştırılmaması, sertifikası olsa dahi... Sağlık Bakanlığına bundan sonraki düzenlemelerinde kadro ve sınavlarında -ilk defa göreve başlayacaklar için sınavlarda da diyaliz sertifikası- bu okulların bu bölümlerinden mezun olanları istihdam ederek o alanları doldurulması yönünde tavsiyelerde bulunduk. Sanırım o hususta da hemfikiriz, o hususta tedbirler alacaklardır Başkanım.

Sağlık Bakanlığıyla ilgili iki ayrı konuydu bu, arz ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Evet, şimdi de idare temsilcisine söz vereceğim.

Şimdi Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünü temsilen Genel Müdür yerine toplantıya katılan Genel Müdür Yardımcısı Sayın Sevil Serin'e söz veriyorum.

Buyurun Sevil Hanım.

SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SEVİL SERİN – Tekrar saygıyla selamlıyorum.

Bize iletilen Genel Müdürlüğümüzün görev alanı kapsamında fiili hizmet süresi zammı kapsamına evde bakım tekniklerinin dâhil edilmesi konusuyla ilgili olarak şu an ilk çalışmalarımızı yürütüyoruz ancak 5510 sayılı Kanun'un 40'inci maddesinde sağlık meslek mensupları için bu düzenleme yapıldığı için ve evde bakım teknikleri de sağlıkta görev alan diğer personel kapsamında yer aldığından şu an onda görüşmelerimiz devam ediyor.

Diyaliz sertifikalarıyla ilgili olarak ise diyaliz hizmetleri ülkemizde 2010 yılından itibaren yönetmelikle düzenlenmiştir çünkü 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'muz "Sağlık kuruluşlarının tesis, hizmet ve personel kıstasları yönetmelikle düzenlenir." diyor ve biz de diyaliz merkezlerinin personel kıstaslarını yönetmelikle düzenledik. 2010 yılından itibaren yürürlükte olan yönetmeliğimizde, diyaliz tekniklerinin mezun sayısının yetersiz olması nedeniyle personel açığının kapatılması amacıyla hemşirelere ve acil tıp teknisyenlerine sertifikalı diyaliz eğitim verilerek diyaliz merkezlerinde çalışmaları sağlanmıştı. Bu uygulama ve ihtiyaç o günün koşulları gereğinceydi. Zaman içerisinde diyaliz teknikliği ön lisanstan mezun sayısının artmasıyla birlikte 2019 yılında yönetmeliğimizde değişiklik yapılarak görev alacak yani hemodiyaliz cihazı sayısına göre belirlenecek personel sayısında öncelikle diyaliz tekniklerinin ve sertifikalı, önceki sertifika almış hemşire ve acil tıp tekniklerinin de görev alması, bundan sonra sertifikalı eğitim verilmeyeceği yönünde düzenleme yapılmıştır, mevcutların da hakları korunmuştur.

Diyaliz tekniklerinin kamu diyaliz merkezlerinde çalışabilmesi için biliyorsunuz kadro ihdası yapılması gerekmektedir ve bu bir zaman aldı. 2019'da yani Mart ayında yönetmeliğimizin yürürlüğe girmesiyle birlikte bir altı-yedi ay sonra pandemi sürecine girmiş bulunduk. Tüm dünyada ve ülkemizde Covid-19 pandemisiyle mücadelede özellikle kronik hemodiyaliz hasta programının yanı sıra kesin tanı Covid-19 hemodiyaliz hasta sayılarında da bir artış yaşandı ve diyaliz merkezinde bu durum özel bir planlamayı ve çalışmayı gerektirdi. Bu süreçte var olan yardımcı sağlık personeli ve insan kaynağını daha etkin, verimli kullanmak, hasta ve çalışan güvenliğini sağlamak, şüpheli ve

kesin tanıli hemodiyaliz hastalarına kaliteli bakım sunmak için Bakanlığımızca öncelikle planlamalar gerçekleştirildi. Bu kapsamda yani aslında yönetmelik hükmüne göre denetimlerimiz ve mevzuata uygunluğumuz sağlanmaya çalışılırken tabii ki sahada bazı şikâyetvari durumlar da gelişti.

Kamu Denetçiliği Kurumumuza intikal eden başvurular sonrasında bize gelen durum hemen dikkate alınarak derhâl 81 il valiliğimizle bu konuda yazışma yapılmıştır ve son durum hakkında bilgi alınmıştır. Aynı zamanda da yani tavsiye kararı da dikkate alınarak Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzde atamalarda ve kadro ihdaslarında bunun dikkate alınması, 81 il valiliğimizin de görevlendirmelerde diyaliz merkezlerinde diyaliz teknikerlerinin ve sertifikalı personelin görevlendirilmesine dikkat çekilmiştir ve sonuç itibarıyla, yakın zamanda yapılan denetimlerde de yönetmeliğimizin hükmüne şu an tüm sağlık tesislerimizde uyum sağlandığı tespit edilmiştir.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Başkanım, gördüğünüz gibi uyulmuş oluyor yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum, bitirdiniz herhâlde.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ama yönetmelikle değiştirdiniz değil mi?

SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SEVİL SERİN – Yönetmelik değişikliğini daha önce gerçekleştirmiştik ancak hizmet sırasında biliyorsunuz... Hani kamuda, personelin birden yönetmeliğe uyumu noktasında, sağlık hizmetinin de devamlılığını sağlamak adına hızlı bir şekilde personel istihdamı sağlanamadığından dolayı bu durum gerçekleşmişti, şikâyet konuları oluşmuştu ama şu an yönetmelik hükmünün etkin olarak denetimi sonucunda ve bilinçlendirilmesi sonucunda şu an herhangi bir şikâyet konusu yoktur ve şikâyet dosyalarında da şu ana kadar herhangi bir dava konusu intikal etmemiştir, Yönetmelik hükümlerimizde de.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyoruz.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Aynı konuda 100'e yakın başvuru var değil mi? Yani belki burada yer almayan başvurular da var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ali Haydar Bey, söz vereceğim, kayıtlara da geçsin isterseniz.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bu kurumu bitirelim de toptan konuşalım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Kurum bitti herhâlde. Onun için söz vereceğim size, buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – O zaman, öncelikle katılan kurumumuza, özellikle uyum sağlayan kurumumuza teşekkür ederiz.

İki farklı konuda değil mi? Yani bir konuda 100'e yakın dilekçe var, bir konuda tek bir dilekçe var ama bu 100'e yakın olan zaten genel kapsayıcı bir işlem aslında, çok kişiyi ilgilendiren bir işlem. Farklı başvurular var mı mesela kurumun uymadığı? Çok göremiyoruz açıkçası. Hani şu kitapçık geliyor bize, CD'leri de inceliyoruz ama sizden gelenleri biz görebiliyoruz. Sizden gelmeyen ya da bunun içinde yer almayan ya da işte, genel kapsayıcı işlemlerde kamuoyunu ilgilendiren ama sizin tarafınızdan belki reddedilen işlemleri de görüp tartışmak da isteriz açıkçası ya da kurumlar uymuyorsa onları da görmek isteriz. Burada, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğüne iki farklı hususta... Daha başka var mı bilmiyoruz. İşte, çelişki buradan doğuyor Başkanım. Belki de 50 tane konu için başvurdular...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – 91 tane şikâyet dilekçesinin olduğunu biliyoruz biz.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ne kadar?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – 91.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Tamam, burada öyle, kabul. Var, listeledik, çıkardık ama şimdi, demek istediğim şu: Mesela, Sağlık Hizmetleri Kurumuna, bizim Kamu Denetçiliği Kurumumuzun bu konu dışında 50 tane tavsiye kararı olmuş ama genel kapsayıcı 1-2 tanesine uymuş, belki 48'ine uymamış. Biz bunu bilmiyoruz. Ha, biz bunu bilmiyoruz ama biz kuruma şimdi ödül vereceğiz. Aslında, bu uygulamanın...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Aslında arkadaşlar, bu tarz...

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Anlatabildim mi? Bilmiyoruz ama bilmeden söylüyorum bunu. Belki kurum 50 kararın 48'ine uymadı ama 2 karara uydu. Şimdi burada kuruma teşekkür edeceğiz; yine edelim ama hak geçmesin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, arkadaşlar, bir şey ifade etmek istiyorum; biraz önce, konuşmaların başında da ifade etmiştim: Buraya çağırdığımız kurumlardaki diğer arkadaşlarımız da bence en güzel, en iyi şekilde plaketi de hak ediyor, takdiri de hak ediyor çalıştıkları için. Biz, şimdi, bir, bunu böyle başlattık ki herkes kendisine çeki düzen verir; belki “Ben de almak isterim...”

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Biz, Kamu Denetçiliği Kurumuna destek oluyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Aslında, destek olma adına bunu şey yapıyoruz yoksa değerli vekilimin ifade etmiş olduğu gibi, bunu bir teraziyle ölçüp de yapmış değiliz; tam tersi. Ben söylüyorum, burada bepsi birbirinden değerli arkadaşlarımız var, görevleri açısından da görev yaptıkları anlarda son derece fedakârca hizmet ettiklerini biliyoruz. Şimdi, ben, Emniyet Müdürlüğümüzün, Emniyet teşkilatımızın hangi üyesi için “Bu görevini yapmıyor.” diyebilirim ki. Hiçbir şey yoksa gözlerim var ya; gece, sabahlara kadar yol gidiyorsun, Emniyetten arkadaşlar ortada; o soğukta, karda, kışta, çamurda görev yapıyorlar. Şimdi, ben bunlara kalkıp da nasıl diyebilirim ki “Görev yapmıyor.” veyahut da “Şey yapmıyor.” Bunu değerlendirmek belki plakette... Size de katılıyorum ama bizim buradaki amacımız gayet temiz ve gayet olumlu bir şeye yönelelim diye ifade etmek istedim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Biz, Kamu Denetçiliği Kurumunun arkasındayız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Kamu Denetçiliği Kurumunun yapmış olduğu bu çalışmalara bir ödül olarak da böyle bir şey başlattık ama bunun anlamı, diğer arkadaşlarımızı yermek veya onları suçlu görmek değil, tam tersi. Ben, hem Emniyet teşkilatımıza hem de diğer arkadaşlarımıza, hepsine saygımızın sonsuz olduğunu ifade etmek istiyorum tekrar.

O açıdan, Ali Haydar Bey'in hassasiyetine de teşekkür ediyorum. Böyle bir konuyu bize tekrar ifade etme fırsatı da doğmuş oldu. Arkadaşlarımız yanlış anlamasınlar ama biz şimdi bu plaketimizi vereceğiz Sevil Hanım'a. Sevil Hanım buraya sizi davet edelim. Denetçilerimizden...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Sayın Başkanım...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Söz mü istiyorsunuz?

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – İki dakika...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii, buyurun..

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Kıymetli Başkanım, ben de öncelikle şahsınız ile tüm hazırunu selamlıyorum.

Marifet iltifata tabidir. Daha önce böyle bir teamül oluşturuldu; bu kararlara uyan kurumlarımızı elbette ki takdir ve taltif etmenin ben çok keremli, hikmetli olduğunu düşünüyorum; birincisi bu.

Ben de hukukçuyum, Bolu Milletvekiliyim bu arada; daha önce de Alt Komisyon Başkanlığı yaptım; Kıymetli Başkanım, buradaki hazırunla, ekiple, iktidarıyla, muhalefetiyle çalıştım. Ben, Dilekçe Komisyonunun -benim de 4'üncü dönemim milletvekili olarak- çok keremli, hikmetli,

bereketli olduğunu düşünüyorum. Mahmut ağabey Anayasa'nın 2'nci maddesine atıfta bulundu; işte, Anayasa'nın o kısmıyla ilgili, sosyal devletin daha keremli, hikmetli olduğunu söyledi. Bizim inandığımız bir "ali devlet" anlayışı var; biz, devletimizin aklının kalem kağıttan mütevellit olmadığını düşünüyoruz, büyük bir medeniyet tasavvurumuz var. İktidarıyla, muhalefetiyle, kurumlarıyla devlet sahada ve masada olmalı. Buna ilişkin de bir hikâyemiz var dediğimiz gibi. Bunu siyasi ayırım yapmaksızın söylüyoruz. 2010 referandumuyla Anayasa'ya dercettiğimiz KDK kurumunun, kamu Denetçiliği Kurumunun bir hak arama müessesesi olarak çok kıymetli olduğunu düşünüyoruz.

Burada daha önce de konuştuk. Burası Meclisin bir cüzü, burası milletin iradesinin tecelli edildiği bir Komisyon. Elbette ki biz tarafız, taraf olduğumuz yer de milletimizin tarafı; hepimizin annesinin, babasının, evlatlarının büyüdüğü, istikbale dair yürüdüğü, yürüyeceği bir tasavvurun merkezi burası. Dolayısıyla, burada -Özlem Hanım, iki yıl önceydi herhâlde- bir kurumumuz cevap vermişti. KDK diyor ki.. Yani vatandaş Kuruma müracaat etmiş, Kurum kanun ve yönetmeliğe atıfta bulunmuş. diyor ki: "Bir durum analizi yapın." Yani bizim buradaki, idari olarak "Ya, mevzuat böyle işte efendim." noktasında bir tasavvurumuz değil, elbette ki ali olduğuna inandığımız, Emniyetiyle, Maliyesiyle, İçişleriyle, Meclisiyle kocaman bir devlet tasavvurumuz var ama biz, buraya o hak arama müessesesinin kıymetini bilerek gelmeliyiz çünkü burası dediğimiz gibi, yani "devlet" dediğimiz mekanizma, müracaat edildiğinde en hassas davranıcımız, kendi paramızı nasıl harcıyorsak ya da kendi eşimiz, dostlarımızla ilgili iş konusunda nasıl tasarrufta bulunuyorsak aynı şekilde bulunmamız gereken bir mekanizma.

Ben, buranın bu meyanda çok kıymetli ve keremli olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla, kurumlarımız da KDK de durum analizi yaparken hiçbir kurumun, hiçbir kurumda çalışanın, kimsenin babasının yeri ve makamı değil, bizim olmadığımız gibi. Dolayısıyla, çok dikkatli, o devleti aliye, o bayrak, sancak tasavvuruna uygun hareket etmek gibi yüklenen, bizim de inkâr edemeyeceğimiz bir Anadolu irfanının evlatları olarak ben bakıyorum. Dolayısıyla, kurumlarımızı -ben, Ali Haydar kardeşime, şu meyanda katılmıyorum- elbette ki yaptığı şeylerle ilgili takdir, taltif edeceğiz ama yapmadıklarına ilişkin de arkadaş, buna ilişkin herkes bu hak arama müessesesine... Çünkü milletin iradesiyle tecelli etmiş ve Anayasa'ya dercedilmiş anayasal bir müessese burası. Dolayısıyla, Meclis burada bir denetim faaliyeti gözetiyor ve yapıyor.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Aynı şeyi konuşuyoruz, niye katılmanın bana?

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Onun için katılıyorum, tutanaklara yanlış geçmesin. Şunun için söyledim: Yani belki şöyle ilgili çok teferruatlı, ayrıntılı bir durum analizi yapılamayabilir, o anlamda söyledim. Katılmayan konulara ilişkin de buradaki o denetim faaliyetini, Kıymetli Başkanım, ben çok anlamlı buluyorum.

Onun için, burada marifet iltifata tabidir. O kurumlarımızı denetleyelim ama hiçbir kurumumuz da buraya iktidarıyla, muhalefetiyle... Bunu bir kere daha burada tutanaklara geçsin diye, ben iktidar partisi milletvekili olarak söylüyorum: Hiçbir kurum işini yapmamış olarak gelmesin buraya, biz onu görmek istemiyoruz yani inandığımız medeniyet tasavvuruna da uygun değil. Buna ilişkin ben milletvekili olarak ihtirazi kaydımı koyarım hangi kurum olursa olsun çünkü dediğimiz gibi, inandığımız büyük bir tasavvur var. O tasavvura ilişkin olarak o hak arama müessesesinin ben çok kıymetli, keremli, hikmetli, bereketli olduğunu düşünüyorum. Şu masada bir kurumumuz -ÖSYM idi muhtemelen- yani işlem yarıda kalmış, acaba mı, falan feşmekân... Biz başladık toplantıya, toplantı sonunda 5 bin tane evladımız 2019 yılında ekstra tekrar sınava girdi. Şimdi, Kredi Yurtlardan bahsediyoruz, hak arama müessesesinden bahsediyoruz yani bu, anında tecelli eden ne kadar güzel bir şey. Onun için, ben kurumlarımıza Kıymetli Başkanım gibi bakıyorum; hepsi keremli, hikmetlidir ama işini yapmayan ben bile olsam o azarlama hakkını devlet kullanmalı diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmut Bey, buyurun siz şey yapın da ben şey geçmemesi adına küçük bir açıklama yapayım, size söz vereyim.

Şimdi, Değerli Vekilimiz, son olarak “devletin azarlaması” gibi bir şey kullandı, ben bunu kullanmak istemiyorum, o sözü çok yadırgıyorum. Biz burada kimsenin hâkimi değiliz, kimseye karar vermek durumunda değiliz, bir kere onu ifade edeyim ama Kamu Denetçiliği Kurumunun kararlarının uygulanmasına büyük saygı duyuyoruz. Onun uygulanmasının da en iyi şekilde yapılması gerektiğine inanıyoruz. Ki ben mesela biraz sonra... Uygulamayan şeylerden Gelir İdaresi var; Gelir İdaresi para konusunda bu işlemi yapamıyorsa onlara kalkıp bir şey deme hakkımız da yok diye düşünüyorum.

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, ben size yazılı dilekçe vermiştim; Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanlığı, değerli Kamu Denetçiliği Kurumunun vermiş olduğu kararlara uymamıştı. Ben bunların dinlenmesini sizden talep ettim ama siz maalesef çağırmadınız arkadaşlarımızı. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesinin... Ne için? Vatandaşa temiz su verilmediği için.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şanlıurfa Belediyesi belki olabilir de...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne için? Oradaki yol yapılmadığı için. Ne için? Çöp toplanmadığı için. Sayın Kamu Denetçiliği Kurumunun verdiği bu kararlar nedeniyle hâlen uygulanmamıştır. Bunları lütfen çağırın. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi niye bu Kamu Denetçiliği Kurumumuzun değerli heyetinin verdiği kararlara uymuyor? Sizden istirham ediyorum, bunun sorgulamasını yapalım.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Sayın Tanal, benim bildiğim kadarıyla, vermiş olduğunuz dilekçede vatandaşların dinlenmesi gibi bir durum söz konusuydu; öyle hatırlıyorum, belki yanlış hatırlayabilirim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani Büyükşehirin...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Yanlış hatırlıyor olabilirim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Öyleyse düzeltiyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tamam.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Büyükşehir Belediye Başkanını dinleyin. Bu kararları niçin uygulamıyorlar?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, böyle bir usulümüz olmadığı için çağırmadık, onu hemen ifade edeyim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İtirham ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ama bundan sonra zaten istişare yapacağız, daha sonra şey yaparız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet ama söylemiş olayım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, fotoğrafçımız geldiğine göre ben Kamu Denetçiliği Kurumundan Sadettin Bey’i buraya almak istiyorum çünkü birlikte çalıştık, onun için. Sevil Hanım’ı da alalım.

(Alt Komisyon Başkanı İsmail Tamer tarafından Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Sevil Serin’e plaket takdim edilmesi)

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Peki, teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Şimdi, biz orayı bir tarafa bırakalım, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın üyeler, değerli katılımcılar; şimdi, Kurumun tavsiye kararlarına olumsuz yaklaşan idareler hakkındaki görüşmelere geçiyoruz.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başkanım, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğümüzden gelen arkadaşımızı isterseniz gönderelim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, sizi gönderebiliriz yani o tamamen size ait bir şey.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Devlet çalışsın.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii ki. Ona artık Sevil Hanım kendisi karar versin. Gitmek istiyorsa çok teşekkür ediyoruz. Yolunuz açık olsun diyorum, sağ olun.

SAĞLIK BAKANLIĞI SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI SEVİL SERİN – Ben teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Kurumun önerileri doğrultusunda işlem tespit etmediği, kurumun önerdiği çözümü uygulanabilir nitelikte görmediği takdirde, yeterli gerekçe sunmadığı ya da bunları süresi içinde bildirmediği anlaşılan kurumlar dedik; Gelir İdaresi Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu diye de biz bu kurumları buraya davet ettik. Şimdi, kurum tavsiye kararlarının yüzde 81’ini uygulanabilir görmeyen Gelir İdaresi Başkanlığı hakkındaki görüşmeleri açıyorum. Yalnız bunu ifade ederken yine, tekrar belirtmek istiyorum: Zaten geçen yıl hep rektörü örnek veriyor, şimdi Gelir İdaresini dinleyeceğiz, biz belki de diyeceğiz ki: Ya, bu konuda haklıymış ya.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Burada top iktidara dönecek Sayın Başkanım, görürsünüz. “Gerekli yasal düzenlemeyi yapın, yapalım.” diyecek arkadaşlar, eminim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O açıdan, idareye gönderilen tavsiye kararları, konuları itibarıyla ele alındığında kamu personel rejiminde mali haklar konusunda 6, engellilere yönelik sosyal hizmetler ve yardımlar konusunda 2, adalet hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin faaliyetler ile mali suçlar ve kaçakçılık konularında 1’er tavsiye kararının uygulanabilir görülmemiş olması nedeniyle konuyla ilgili 4 kamu denetçisine ayrı ayrı söz vereceğim.

İlk olarak kararı bulunan, yine, Kamu Denetçilerinden Sadettin Kalkan’a siz veriyorum.

Buyurun Sayın Kalkan.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Yine, Gelir İdaresi Başkanlığına ait 2 farklı konu var. Birincisi, İstanbul’dan yapılmış bir başvuru. Başvuranın Covid-19 karantinası sebebiyle sağlık raporu aldığı gerekçesiyle kendisinden yapılan kesintinin iade edilmesi çünkü Covid-19 karantinası -bilindiği şekliyle- alışılmış sağlık raporu ve sağlık durumu sayılmadığından bu süre içerisinde yapılan kesintinin iadesi talebiydi. Biz de bunu inceledik, araştırdık; daha önce verdiğimiz bir tavsiye kararına uyulmuştu ve bu kesinti iade edilmişti. Hazırlanan genelgelerde ve Hıfzısıhha Kurulu kararlarında da bu süre içerisinde alınan karantinanın, sağlık raporu şeklinde değerlendiremeyeceği yönünde düşündük ve buna ilişkin, bu yapılan kesintinin iadesi tavsiyesinde bulunduk; takdir ilgili bakanlıktır diye düşünüyorum. Birincisi bu.

İkincisi de yaklaşık 4 tane farklı karar var, bu kararlar da Ankara Vergi Dairesi Başkanlığına yapılmıştır. Gelir uzman yardımcısı görevinde bulunurken gelir uzmanlığına atanıyorlar ama atandıktan sonra “Maaşları, özlük hakları atanmadan sonraki ilk ayın 15’inden itibaren geçerlidir.” şeklinde bir düzenleme olması sebebiyle, atanma tarihi ile ilk ayın 15’i arasındaki uzmanlık ücret ödeneğinin farkını alamadıklarından dolayı bize başvuru yaptılar. Biz de bunu haklı beklenti ve kazanılmış hak olarak

değerlendirdik ve bunu bir tavsiyeye dönüştürerek göreve başladığı tarihten ilk ayın 15'ine kadar geçen süre içerisinde de uzman kadrosunda atanması sebebiyle aradaki farkın ödenmesi yönünde tavsiyede bulunduk. Artık ödenip ödenmeyeceği yine, ilgili dairenin takdirine bırakılmıştır. Biz bunun kıst ödeme şeklinde -o aradaki farkın- ödenmesini önermiştik; aslında ödenmesi de gerekir diye düşünüyorum çünkü biz de hemen hemen aynı güzergâhlardan geçtik.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Cevabını alacağız zaten, bakacağız.

Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunç Hanımefendi'ye söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Acaba hani, bu 2 konuyla ilgili kurum, konu dağılmadan...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, zaten onlar hazırlamıştır, hepsini bir alırsak daha iyi olacak diye.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ayrı ayrı mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – İsterseniz Kurum Denetçisinden önce size söz verebilirim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sanki ayrı ayrı birimler, değil mi? Konular farklı ya Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O zaman size söz vereyim, siz savunmanızı yapın, daha sonra...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Benim konuya girdiniz mi Sadettin Bey?

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Yok daha, dur.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, siz söz isteyin, cevap verecek olan arkadaşımız... Kendinizi de tanıttin da...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Personel rejimiyle alakalı iki konumuz var; birisi Covid...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Kendinizi tanıtırırsanız...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Faruk Gözübüyük, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısıyım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet Faruk Bey, teşekkür ederim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Diğer konu da maaş farkları ödemesiyle alakalı. Bu konuyla, personel rejimiyle alakalı soruyu arkadaşımız Ayşe Coşkun yanıtlayacak, izninizle.

Buyurun Ayşe Hanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun Ayşe Hanım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI GELİR İDARESİ GRUP BAŞKANI AYŞE COŞKUN – Sayın Başkanım, bütün hazıruna saygılarımı sunuyorum.

Sayın Başkanımın da dediği gibi, para meselesi olduğu için biz de biraz daha hassasız. Bizdeki aylık ödemelerinin terfilerde, görev değişikliklerinde nasıl olacağına ilişkin düzenlemeler 657 sayılı Kanun'da yapılmış ve kanunda, kanuna ilişkin düzenlenen tebliğlerde görev değişikliklerinde takip

eden ay başından itibaren yeni görev ayılığına hak kazanılacağı hükmü getirilmiştir. Nitekim, bu hüküm, zaman zaman sendikalar tarafından da, aslında evrensel hukuk kurallarına çok uygun olmadığı gerekçesiyle, fiilen göreve başladığı tarihten itibaren olmasının daha uygun olacağı gündeme getirilmiş; en son yapılan toplu sözleşmede de, 1/1/2022 ile 31/12/2023 dönemini kapsayan toplu sözleşmede, her ne kadar kanunda öyle uygulansa dahi, 1/1/2022'den geçerli kıst aylıklarının ödeneceğine ilişkin hüküm düzenlenmiştir. Ancak, bu düzenleme, 1/1/2022'den itibaren geçerli olduğu için, bizim ombudsmanımıza yapılan müracaat da 2020 yılına ilişkin bir düzenleme olduğu için, o dönemki değişiklikte de takip eden ay başından itibaren hak kazanacağı belirtildiği için o farkın ödemesinin yapılamayacağını değerlendiriyoruz maaş farkıyla ilgili konuda.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, “Bu yüzden yapamadık.” diyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Ama 1/1/2022'den sonra o...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI GELİR İDARESİ GRUP BAŞKANI AYŞE COŞKUN – Aslında 1/1/2022'den sonra kamu denetçilerimizin dediği yapıyoruz çünkü toplu sözleşmeye özel hüküm kondu. Sayın Başkanım, o özel hükmün konmasının sebebi de zaten önceden yapılmasının mümkün olmamasıydı, o işi düzeltmek için konmuştu.

Covid-19'la ilgili olarak da, şimdi, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından çıkarılan genelgelerin hepsinde Covid-19 nedeniyle kimlerin idari izinli sayılacağı belirtilmişti. O kapsam dışında kalanların hepsine verilenlerin rapor sayılması gerektiği, raporların da 657 sayılı Kanun'da hangi raporlardan zam ve tazminatların kesileceği, hangilerinden kesilmeyeceği sayılmış. Buna göre hastanede yatan, sağlık kurulu raporu alan; kanser, verem, akıl hastalığı gibi uzun süreli tedaviye ihtiyaç gösteren hastalıklardan zam ve tazminat kesintisi yapılmıyor. Ancak, orada, her ne kadar olağanüstü bir durum olsa da pandemiye ilişkin raporlardan kesinti yapılmayacağına ilişkin bir düzenleme yapılmamış. Dolayısıyla, o konuda rapor alanların idari izinli sayılmasının ve kesinti yapılmamasının mümkün olmadığını değerlendiriyoruz. Hatta biz bunun için de Hazine ve Maliye Bakanlığının Kamu Mali Yönetim Genel Müdürlüğünden görüş talebinde bulunduk, oradan gelen görüş de bizi destekledi. Daha sonra, bizde işçi ve 4/B'li olarak çalışan personelin raporlarının SGK'ye bildirimimin yapılması lazım. “Bunlar idari izindir, bildirimine gerek yok.” diye yapmayan kurumlara da SGK'nin idari para cezası kestiğini, aslında SGK'nin işleminin de bizi desteklediğini gördük. Dolayısıyla, hep beraber; SGK, Kamu Mali Yönetim ve Genel Müdürlüğüyle, onların görüşleriyle böyle bir ortak konsensüs oluştuğu için, kanunen de o paranın kesilmesinin zorunlu olduğunu değerlendirdiğimiz için...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ödemediniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI GELİR İDARESİ GRUP BAŞKANI AYŞE COŞKUN – Burada da farklı düştük.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, arkadaşlar, çok teşekkür ederiz.

Söz almak isteyen varsa milletvekili arkadaşlarıma söz vereyim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başkanım, şimdi, tabii çok uzatmak istemiyorum ama hızlandırılabilir, kabul ama...

Şimdi, Kamu Denetçiliği Kurumu bu konuda bir karar vermiş. Söz konusu idareden de sayın temsilci diyor ki: “Kanunen ben bu işi yapamam.” Yani, şimdi, o zaman burada şöyle bir çelişki var: Hani, Kamu Denetçiliğindeki bu kararı veren arkadaş bu kanuna rağmen niye böyle bir tavsiyede bulundu; bir izaha ihtiyaç var burada. Çünkü Kurum “Ya, kanun gereği biz yapamayız.” diyor. Ama hani bazı özel durumlarda -ailevi durumlarda, atamalarda- bazen kanun lehe uygulanabiliyor, vicdanen bir boşluk bulunuyor ister istemez ama şimdi, bu konuyla ilgili idarenin yapabileceği hiçbir şey yok.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O zaman soralım.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Benim deminki sorum işte, ona bir cevap alalım.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Sayın Başkanım, biz bunu klasik bir rapor alma, hastalık izni olarak değerlendirmedik. Klasik hastalık izni raporunda, rapor alınır ve ilgili idare amiri onu imzalar, onaylar ve artık o hastalık raporudur ve ilgili hükümlere tabi olur. Ancak tüm dünyada bu pandemi sebebiyle olağanüstü bir durum yaşanıyor. Dolayısıyla, bunu bu açıdan biraz değerlendirmek lazım, farklı değerlendirmek lazım. Biz, bu açıdan bakarak, olağanüstü hâl yaşanması sebebiyle değerlendirdik ve bunun klasik bir rapor gibi düşünülerek ücretinden, maaşından düşüm yapılması gerektiği kanaatine varamadık çünkü bunun idari izinli sayılmasını o ilgili kurumun amiri de tasdik ediyor. Yani, basit bir şekilde “Ben Covid’e yakalandım, hadi eve gidiyorum.” şeklinde değerlendirmedik biz bunu; olağanüstü bir durum yaşanıyor ve bu olağanüstü hâl bazı durumlarda istisnai birtakım uygulamalar getirecektir. Bu da bizde, başvurucunun idari izinli sayılması gerektiği ve hastalık raporu sebebiyle maaşından kesinti yapılmaması gerektiği şeklinde bir algı ve kanaat oluşturdu, biz bu yönde tavsiye bulunduk.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bu, nasıl aşıldı?

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Bu, takdir hakkının kullanımıdır benim kanaatimce.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ama idare “Takdir hakkı değil.” diyor.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Burada hukuki bir mevzuata karşı gelecek veya ihlal edecek bir durum söz konusu olmayacaktır çünkü olağanüstü hâl dönemi yaşamakta ve bunu herkes bilmektedir. Yani, diyelim ki, ileriki tarihlerde bir iç denetimde veya Sayıştay denetiminde bu rapor, aynı zamanda o kişinin de yaşadığı, o denetimi yapan ilgili kuruluşun da yaşadığı bir süreçte cereyan etmektedir. Dolayısıyla, bu açıdan değerlendirmekte fayda var diye düşündük. Klasik, yazılı kuralları uygulamak bazen tam isabet de getirmeyebilir.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Peki, Maliye, bunu tüm rapor alanlar açısından böyle mi mütalaa etti?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Tabii, evet.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI GELİR İDARESİ GRUP BAŞKANI AYŞE COŞKUN – Evet.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Yani, sayın Kamu Denetçisi arkadaşımızın fikirlerine katılıyorum çünkü burada söz konusu olan kamu sağlığı ve kamu güvenliği. Zaten kamu sağlığı ve kamu güvenliği gerekçesiyle, Covid’e yakalanmış olan insanlara “Aman işe gelmeyin, aman kendinizi izole edin.” dedik. Bunun mefhumumuhalifinden çıkan mana ne demek? “Siz, izinlisiniz.” demektir. Yani, burada... Rahmetli Sulhi Dönmezer Hoca derdi ki: “İyi bir kanun, kötü bir uygulayıcının elinde kötü olur; kötü bir kanun, iyi bir kullanıcının elinde iyi olur.” Aslında, Kurumun burada bahsetmek istediği, iyi uygulayıcının yapması gereken husus: “Evet, burada bir kamu sağlığı ve kamu güvenliği söz konusu. Bunu...” Yani, bazen kanuna motamot olarak uymak, onun dışına çıkmamak adaletsizlik getirir.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O da inisiyatif almak anlamına gelir, inisiyatifi de herkes almaz yani.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Adaletsizlik getirir.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Lafzından değil de ruhundan hareket etmek daha güzel olur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet.

Yani, onun için, bence burada bir kanun eksikliği yok; tamamen kamu kurumunun, yetkili arkadaşlarımızın inisiyatifi üstlenmemesinden kaynaklanan bir husus.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, Mahmut Bey, bir anımı burada paylaşmak istiyorum, size de bir destek olmak adına...

Aşağıda da bahsettik; biraz önceki, sabahki görüşmelerimizde, özellikle dün akşam bahsetmiştim. Bu, sağlıkta dönüşümle hastaneler birleştirildiğinde 2 kurum, Kayseri Devlet Hastanesi ile Kayseri SSK Hastanesi duvar duvaraydı, arada 1,5 metre duvar, onun üzerinde de 1,5 metre tel örgü vardı; neyi nerden koruyoruz, bilemiyoruz tabii. Ben başhekimim. Pazartesi günü, tüm Türkiye’de “Nasıl birleştirilir?” falan filan gibi birtakım muhalif olanlar da vardı, şahıs olarak veyahut da parti olarak söylemiyorum. Biz de o zaman devlet hastanesinde günde ortalama 7 bin civarında -poliklinik yapıyorduk, poliklinik hastalarına- hasta bakıyorduk; doktor sayımız da aşağı yukarı 150 civarındaydı veya 200’e yakın bir şeydi. SSK Hastanesi de 3 bin ile 3.500 hastaya bakıyordu, onların doktor sayıları da 90 falan civarındaydı; o dönem için söylüyorum. Bir telefon geldi saat ona doğru, dediler ki: “Vallahi, polikliniklerin önündeki hasta sıraları gişelerin önünden koridora taşı, koridordan bahçeye taşı, bahçeden de dış yola taşı.” Şimdi, düşünüyorum, baktığımız hasta sayıları aşağı yukarı 2 kat daha fazla ama doktor sayılarına bakıyoruz, doktor sayıları da üç aşağı beş yukarı aynı oranda, biraz az ama gene de öyle bahçeye, dışarıya taşacak kadar bir şey olmaması lazım. Gittim, baktım, hakikaten de olaylar farklı. Dedim ki: Arkadaşlar, durum nedir, öbür tarafta hiç sıkıntı yok, burada niye böyle? Dediler ki: “Biz bilgisayara giremiyoruz hastaları.” Şöyle düşündüm Mahmutçuğum, dedim ki: Ya, burada kaç hasta var? Burada 20 bin hasta var -veyahut da 1.000 hasta var, 2.000 hasta var, her neyse- Ben bunu cebimden ödesem ne olur? Bir şey olmaz, boğazımdan geçen bir şey yok, tam tersi hasta gelmiş. Sayıştay da bana şey çıkarmış “Devleti zarar soktun.” diye. Ben ödemesem, ne ederim? O zamanki -20 bin sayısı oradan- 20 bin... Dedim ki: Arkadaşlar, vezneleri kapatın, bilgisayarları kapatın; hiç kimse bilgisayara girmeyecek, hastalar doktorların önüne gelsin. Gittiler, iki saat içinde kuyruk muyruk kalmadı; orada doktorlar muayene ettiler, hastalar gitti. Biz bir haftada da o gelen hastaları girdik, hiçbir sıkıntı olmadan. Bak, bunu inisiyatife örnek olsun diye anlattım.

Şimdi, böyle bir inisiyatifi ben orada verdim ama Gelir İdaresi özellikle parayla bunlar şey... 1 kuruşu bunlar farklı şekilde aldılarsa belki de hepsi mesleğinden olacaklar yani o açıdan ben hak veriyorum diye onun için şey yaptım. Ben doğru buluyorum sizin yaptığınız işi.

Tabii, sizin de kamu denetçisi olarak... Olağanüstü bir durum var aynı şekilde. Neyse ikinizi de haklı gördüm. O açıdan, bir kişinin iki şekilde haklı olması belki, Başkan olarak şahsi olarak söylüyorum...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Nasrettin Hoca gibi “Sen de haklısın.”

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ama şu andaki durum öyle. Mahmutçuğum, yalnız bunun bir yolu var mıydı yani ödeme yolunun? İnisiyatif kullanmanın haricinde bir ödeme yolu var mıydı ona bakmak lazım.

Buyurun Sadettin Bey, bir şey söyleyeceksiniz.

Mikrofonu açıyorum.

KAMU DENETÇİSİ SAADETTİN KALKAN – Başkanım, 2022 yılındaki toplu sözleşmede alınmasının önemli sebeplerinden biri ihtilaflara artık son vermek çünkü 2022’den önce meydana geliyor bu olay, dava konusu da olabiliyor. Dava konusu olmaması için sözleşme hükümlerine koyarak artık bu konuyu ortadan kaldırmış oldular yani bu şekilde konu kapanmış oldu.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – İzin konusunda sıkıntı var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Hiç olmazsa öyle bir güzellik olmuş oldu.

Buyurun Faruk Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Sayın Başkanım, izin vererseniz bir konuda eklemek yapmak istiyorum.

Bu konuyla ilgili olan tartışmalara insani boyutu ve buna ilişkin çalışanlarımızın inisiyatif olmaması durumunu değerlendirerek biz burada ödemelerin ya da kesintilerin yapılmaması kanaatimiz oluşmuştu. Ancak bu konuda uygulanabilirliğin sağlanması, kamudaki diğer idarelerle de uygulama birliği sağlanması açısından hem SGK tarafına hem de bizim Kamu Mali Yönetim Genel Müdürlüğüne bu konuyla ilgili görüş sorulmuş, o görüşler de bunu desteklediği için mecburen uymak zorunda...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Sonuçta ondan sonraki dönemde verdiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Covid’le alakalı değil ama diğer maaş farkı konusunu düzelttik.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O da bir şey.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Covid’le alakalı durumun da ilgili yönetmelik gereği zam ve tazminatlardan kesinti yapılmaması gereken durumlar var. Bunun o durumlar içerisinde sayılması durumunda bu covid’e ilişkin cezalar da ödenebilecek hâle gelecektir.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Peki, teşekkür ediyorum.

Celile Hanım, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Tekrar saygıyla selamlıyorum.

Benim 2 adet engelli başvurusuyla ilgili Gelir İdaresi Başkanlığına yönelik tavsiye kararını arz edeceğim. Birinci başvuruda, engelli kişinin doğuştan gelen, doğumsal olarak sağ obstetrik brakial pleksus felci rahatsızlığına sahip engelli olduğunu, 2017 yılında aldığı sağlık raporu Çorum Vergi Dairesinde görevli tarafından uygun kabul edilip 2017’de ÖTV ve MTV’den faydalanarak araç sahibi oldu. Daha sonra da bu aksamli kullanılır kullanılmaz veya rapordaki oranlarda değişiklikten dolayı 2017, 2018, 2019 yıllarında raporlara itiraz süreçleri devam ediyor. En son, hakem hastanesi olan Ankara Şehir Hastanesinden son rapor tarihi itibarıyla kendisinin doğuştan engelli ve indirimden... Yani 2017’den 2020’ye kadar vergi istinasından yararlanamayacağı ama daha sonradan hakem hastanesindeki 4 Mart 2020 tarihli raporun esas alınarak engellilik durumunun doğuştan geldiği, oran ve istisnaya kabul edildiği, bundan sonra vergi indirimden faydalanabileceği... Dolayısıyla 2017-2020 yılları arasında faydalandığı istisnanın da iadesi idarece istenmiş.

Bizim buradaki, tam da biraz evvelki dosyanın üzerine yapılan tartışmalardan olduğu üzere biz dedik ki: “Başvuranın engellilik durumu doğuştan geldiği için, süreçte bir iyileşme durumu da olmadığı için hastanedeki raporda “Özel tertibat vardı, yoktu...” gibi eksikliklerden kaynaklı olarak geçen süre zarfında 2020’den sonra da idare tarafından bunun engelliliği ve istisnadan faydalanacağı kabul edildiğine göre geçmişe yönelik aldığı bu istisnayı geri tahsil etmemesini hakkaniyet açısından bunun...” Hani, başka bir engellilik türü olsaydı belki başka karar verebilirdik ama doğuştan engelli olduğu için hani, durumun değişmediğinden kanaatle biz burada tavsiye kararı verdik çünkü farklı geliyor, ret kararlarımız da var. O yüzden geriye yönelik bu tahsili yapmamasını tavsiye ettik. İdarenin cevabında da yani geçmişe dayalı bir ödeme yapılacağına dair kanuni bir düzenleme olmadığından dolayı böyle bir ödeme yapamayacağını söyledi. Şimdi, burada kanun boşluğu şöyle: “Geçmişe yönelik

ödeme yapma.” diye bir kanun yok ama “Yap.” diye de bir kanun yok. Dolayısıyla, böyle doğuştan gelen ve hakem hastanesi süreci zarfından geçen ve faydalandığı istisnanın iadesini hakkaniyet gereği ki bizim kurumumuzun yaptığı farklı şeyi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Sonuçta bir engelli var ortada.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – “Hakkaniyet gereği bu geri alımı yapma.” dedik. Tam da 2 dosyanın üzerine tartışılan bir başka açığı dikkatlerinize sunmak isterim.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Evet, söz savunmanın.

Buyurun Kağan Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Tekrardan selamlıyorum tüm hazırunu.

Şimdi, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nun 7’nci maddesinde engelliye yönelik istisnamız var. 3 tip engelli belirlenmiş, 90 üzerinde olanlarda zaten herhangi bir şart aramıyoruz. Bu başvuruda 90 altında bir engel oranına sahip ancak doğuştan bir engel olduğu ve engelin değişmeyeceği söylene de şimdi Sağlık Bakanlığının verdiği burada bir yıl süreli engellilik sağlık kurulu raporu var. Bu raporda da -bizim Kanun maddemiz açıkça diyor ki “Bizzat kullanmak amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırma...”- özellikle “Özel tertibata gerek yoktur.” değerlendirmesi yer alıyor. Bizim taşra teşkilatımız bunu bir şekilde kendine geldiğinde değerlendirmeye almamış ve buna istinaden yararlandırmış engelli. Bu daha sonradan fark edildiğinde “Özel tertibata gerek yoktur.” değerlendirmesini içerdiği için mecburen geçmişe yönelik biz tarhiyatı engelliye de değil, motorlu araç ticareti yapana yani mükellefe yapmışız burada. Bunun için de daha sonraki gelişmelerde 2020 yılındaki raporda artık bizim tebliğde belirlediğimiz şartlara sahip olduğu ve bu kapsamda da bizim aradığımız belirli ibarelerin yer alması sebebiyle MTV istisnasından -bu MTV istisnası her yıl uygulandığı için- artık yararlanmaya başlatmışız ancak ÖTV istisnasından geçmişe yönelik yararlanılma yapamayacağımız için, kanunu geriye uygulayamayacağımız için bundan sonraki engelli istisnaları araç talebinde bunun karşılanacağını ifade etmişiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, teşekkür ediyorum.

Bu raporların geçerlilik süresi sizde de üç yıl mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Bizde bir geçerlilik süresi yok, rapor süresizse süresiz şekilde yararlanabiliyor ancak engellinin iyileşme durumu... Örnek veriyorum, diyabet hastasıdır, ameliyat olmuştur artık 90 oranına sahip...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Diyabeti engelli olarak kabul etmeyiz biz ya.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Yani 90 oranına sahiptir ancak daha sonra ameliyat olmuştur, hâlâ elinde rapor vardır... Yani bunu biz eğer bir şekilde fark edersek tabii ki yeni rapor talebimiz oluyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, teşekkür ediyorum.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Başkanım, bir katkı verebilir miyim buna?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii, buyurun.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Şimdi, benim anladığım şu, Gelir İdaresi Başkanlığının şöyle bir yaklaşımı var: Yine, sosyal devlete atıfta bulunuyoruz, Anayasa’nın 2’nci maddesi, vatandaş müracaat ediyor, işte, kanunun aradığı şartları haiz olmadığından bahisle taşra teşkilatı ve yukarısı, sonra fark

edip vatandaşa rücu ediyor. Sonra vatandaş, hakem hastaneye gidiyor, tam da düzenlediğimiz, sizin de uyguladığınız kanuna, yönetmeliğe uygun formatta hatta doğuştan olduğu tespit oluyor, değil mi? Bundan sonra o raporun bir daha bozulma ihtimali yok. Peki, biz niye talepte bulunuyoruz? Mesela birisi doğuştan engelli ama bunu biz idare olarak günün ve zamanın koşullarına göre, Özlem Hanım, tespit edememiştir, aradan yıllar geçmiş, 2020 yılında demişiz ki...

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Sadece o özel aksam yazısı yok. Rapordaki eksiklik vatandaş aleyhine oluyor.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Onu söyleyeceğim yani idarenin yaptığı... Kıymetli Başkanım da doktor, hekim, demin, işte, bahsettiği o inisiyatif almış. Biz demişiz ki 2020 yılında... Aslında hastada değişen bir şey yok, sadece idare ilgili eksikliğini tamamlamış yani biz “2020’de şartları sağladı.” diyemeyiz ki. Ben hukukçu olarak söyleyeyim, geçmişe yönelik dava açsın, tazminatıyla beraber tahsil eder.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Burada bir açıklama yapmak zorundayım.

Arkadaşlar, bir konuyu izah edeyim ben o zaman. Şimdi raporların iki yılda bir, üç yılda bir istenmesinin nedeni şu: Bazı tedricen ilerleyen hastalıklar var, mesela örnek verecek olursak “multipl skleroz” dediğimiz MS hastalığı var. Yani bu sene çok rahat yürüyebilir ama bir yıl sonra bu hastalıklar ilerlediğinde yürüyemez hâle gelebilir. İşte, o zaman o raporlar geçerli. O açıdan, daha sonraki rapor geldikten sonra vermelerinin nedeni de o olabilir, önce yokmuş, sonradan gelişmiş, verilmiş diye söylemiş.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Ama Sayın Başkanım, rapordaki doğuştan ve daha önce alınan raporda yönetmeliğe uygun meseleler dercedilmemiş.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Şimdi, bakın, doğuştan hastalıklar var, yok değil. Bu raporlar hastalığın gidişatıyla ilgili bir konu.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Başkanım, bir şey ekleyebilir miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Yani şuraya dikkat çekmek istiyorum, biraz evvel dedim ya biz sistemi yargılamıyoruz zaten, dediğim gibi çok fazla ÖTV, MTV indirimi isteyen engelliler geliyor, bizim ret kararları verdiğimiz var vatandaş. Buradaki özelliğini ben kısaca... Yani bir nüans var, kişi doğuştan engelli, faydalanmış, faydalanma sürecinde raporlara itiraz, bir idari süreç var, işte, “Aksam vardı, yoktu.” diye “Doktor yazdı, yazmadı.” durumundan vatandaş 2020 yılında “Doktor yazıyor, artık tamam faydalanabilirsin.” dedikten sonraki bu üç yıllık geriye dönük istisnanın geri istenmesi yani biz bu dosyaya özel, bu doğuştan olan bir hastalık... Raporlardaki bu nüanslardan, orandan, sosyal devlet, hakkaniyet şeyinden vatandaş yoksun kalmasın. Zaten de faydalanmış, buna “özel isteme” dedik yoksa genel sistemini, üç yıldır, tek yıldır, hastalık artıyordur... Almasına değil, biz bu dosyaya özel “Doğuştan hastalıktan dolayı faydalandığını geri alma.” demek istedik, o kadar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Raporlarla ilgili bir bilgi daha vermek istiyorum, önemli burası.

Şimdi, biz, benim başhekimliğim dönemimde şöyle bir durum vardı: Mesela, Adli Tıp Kurumu eksik olan durumlara göre puanlar belirler. Atıyorum, bir parmağı yok, sağ elinin işaret parmağı yok, çok önemlidir bu parmak, sol elin işaret parmağı olması. Bakın, iki elin farklı olsa bunun oranı yüzde 15’se, bunun oranı yüzde 10’dur.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Sağ göz, sol göz bile fark ediyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Gibi yani buna benzer şeyler olur.

Yine, devam ediyorum, şimdi, tarihini tam hatırlayamayacağım ama 2005 olabilir bu tarih. Belli bir döneme kadar Adli Tıp Kurumunun bu engellerle ilgili raporlaması ve buradaki formülasyonu çok farklıydı, daha sonra düzeltildi. Şöyle: Sağ kol yok, yüzde 20 –örnek veriyorum- sağ bacak yok yüzde 30. Ne etti? Yüzde 50. Sol kol yok, yüzde 20. Ne etti? Yüzde 70. Sol bacak yok, ne etti? 30 da oradan 100. E, kulak yok, yüzde 5, yüzde 115. Bakın, yüzde 5 oldu. Bir gözü yok, ne yaptı? Yüzde 10. Bunları topladığı zaman eksiklikler yüzde 100’ün üstünde bir şeye çıkmış oluyordu. Bu, kabul edilecek bir durum değil. İnsan nedir? Yüzde 100’dür. Şimdi, yüzde 100 insanın engeli yüzde 150 olur mu? Olmaz. Onun için, Adli Tıp Kurumu bir formülasyon geliştirdi. Bu formüle göre de bazı daha önceki engelli diye tarif ettiğimiz şeylerin bazılarınınki düştü, bazıları değil geneli düştü; bazıları da yükseldi, çok az bir kısmı da yükseldi. Onun için, bu sıkıntıların oradan kaynaklandığı kanısındayım. Bilmiyorum tabii de, öyle tahmin edebiliyorum.

Evet, 2’nci dosyayı da dinleyelim, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Bunu daha kısa şey yapayım bu görüş bayanından sonra.

Bu da engelli sağlık raporunun özel tüketim vergisi istisnasından yararlanma talebi tekrardan. İdarece özel istisnadan yararlanması için başvurandan “Sadece hareket ettirici aksamda özel tertibatlı taşıt kullanması gereklidir.” ibaresinin yer aldığı yeni bir engelli sağlık kurulu raporunun ibraz edilmesi istenmiş. Başvuran, yönetmelik değişmeden önce aldığı “sürekli” ibareli engelli sağlık kurulu raporunun bulunduğu ve daha önce bu rapora istinaden ÖTV istisnasından yararlanması nedeniyle yeniden rapor talep edilmesinin Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkındaki Yönetmelik’e aykırı olduğunu belirtmiştir. Tavsiye kararındaki gerekçemizde yönetmelik, Sağlık Bakanlığı duyurularında ilgili mevzuatın değişmesi hâlinde değişiklik tarihinden önce usulüne uygun olarak düzenlenmiş olan engelli sağlık kurulu raporlarının ÖTV istisnası uygulamasında geçerli olacağı belirtilmiştir. Başvuran, başvuruya konu rapor ile daha önce ÖTV istisnasından yararlandığından, yönetmelik değişti ama süresi devam eden bir raporu olduğundan bu rapor üzerinden tekrar verilmesi, yeni bir rapor istenmemesi yönündeki tavsiye kararımıza olumsuz cevap verildi. Yeğenbey Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından yanlış işlem tesis edildiğinin anlaşıldığından idarenin hatalı değerlendirmesine yönelik olarak idari işlem başlatıldı. Özel tertibat montajının yapılmasını gerektiren bir engel durumu olmadığından bu rapora istinaden söz konusu istisnadan yararlanmasının da mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Deminki dosyada da, biraz evvel, bürokrat arkadaşımız aynı şeyi söyledi. Demek ki yerel vergi daireleri yanlış bağlıyorlar, Gelir İdaresi sonra kesiyor, bize de şikâyet başvurusu geliyor. Orada demek ki biraz daha denetim mekanizması mı geliştirilmeli; bilemedim yani cevaplardan o çıkıyor.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ederim.

Evet, söz savunmanın.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Bu dosyaya istinaden 2007 yılında alınmış bir rapor var. Bizim düzenlememiz hiçbir zaman yani en başından beri, kanunun çıktığı tarihten sonraki yayımladığımız tebliğden beri her zaman için bu tertibat kullanma zorunluluğu ve bunun belirlenmesi noktasında olmuştur. Bu söz konusu rapordan yani tertibat zorunluluğu, alt ekstremitenin, üst ekstremitenin nerede olduğu, tertibatın nasıl yapılacağı anlaşılmadığından bu rapora istinaden bu istisnadan yararlanamayacağını biz bildirmiştik. Ancak, daha önce, 2014 senesinde bu raporla yararlanılmış, Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Yeğenbey Vergi Dairesi yararlandırmış, zaman aşımı hükümleri olduğu için artık buna yönelik, geçmişe yönelik herhangi bir tarhiyat yapamayacağımız için buna ilişkin işlem yapmamışız. Ancak, şuna yönlendirmişiz: 2007 yılında bu nitelikler anlaşılmadığı için yeni bir rapor alması ve bu raporda da Erişkinler İçin

Engellilik Sağlık Kurulu hakkında yönetmelik kapsamında bizim aradığımız ibarelere sahip olması hâlinde yeniden değerlendireceğimizi ifade etmişiz. Bu noktada da yeni bir rapor alması hâlinde tekrar bunu değerlendirecek, büyük bir ihtimalle faydalanacaktır istisnadan.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Peki, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yalnız şurada bir incelik var, kurumun kurulduğu tarihle sayın üstadın bahsettiği tarihler farklı. 2007’de kurum daha yoktu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii, tabii. O 2012’de kuruldu, diğeri 2005’te.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Esasında bu kararlar kurumun kurulduğu tarihten sonraki işlemleri bağlar yani o bahsettiğiniz tarihlerin kurumla ilgisi yok. İşin inceliği, esas hassas noktası bir de bu.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ümit Bey, buyurun.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Arkadaşlarımız da burada, konunun dışında bir şey sormak istiyorum bilgi amaçlı.

Şimdi, geçen seneye göre bu sene araç alan engelli arkadaşlarımızın ÖTV’den faydalandıkları bir durum söz konusu. Onlar bu ÖTV’den muaflar doğru biliyorum değil mi? Fakat araç fiyatları yaklaşık bir senedir yüzde 150’nin üzerinde arttı fakat Sağlık Bakanlığımız bu arkadaşlarımıza yüzde 36’lık bir barem artışı sağlamışlar galiba. Çok şikâyet var bununla ilgili -gündem dışı belki ama Başkanım çok özür dilerim- çok arayan var, ne cevap vereceğim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Olsun, önemli değil, buyurun.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) - Ben de bir engelli dernek federasyonu başkanıyım. Genel başkan olmamdan kaynaklı, böyle bir imkân varsa Başkanım, müsaade ederseniz bilgi almak istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Konuya ilişkin 2018 yılında kanuni bir düzenleme yapıldı, engelli araçlarına ilişkin bazı engel durumlarında, bu dediğimiz, mesela, sedyeyle taşınabilecek bir hastaysa burada bir sınırimız yok bizim, herhangi bir aracın bu bedelde olması gerektiğine yönelik bir sınırimız yok ama tertibatlı bir araçsa, yüzde 90 üzeri kendi kullanamayacak ama sedyeyle taşınacak bir hasta değilse, bir engele sahip değilse bunda kanuni düzenleme 2018 yılında 200 bin olarak çıktı ve bu da her sene yeniden değerlendirilme oranında artırılıyor. Bu oran da şu an 450 bin TL’ye tekabül ediyor. Bu kapsamda kanuni düzenleme yapılmadıktan sonra...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Ben rakamlara girmedim, orayı biraz... 130 bin TL’ydi geçen sene, bu sene 450 üzerinden...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Evet yüzde 36,2 yeniden değerlendirilme...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Bununla ilgili çok talep var Başkanım. Şimdi, diyelim ki imkânları var yani bu şuna gelmiyor mu: “İstedığınız arabaya binemezsiniz kardeşim, ben devlet olarak dedim ki: ‘Şu kadar.’” 450 bin liraya alacağın araba sayısı bugün herhâlde bir elin beş parmağını geçmez. Tabii, az bir para değil ama gibi böyle bir... Ama bilgi doğru.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ama zaten çok zengin adam engelli maaşı da alamıyor yalnız, o da var.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Engelli maaşından bahsetmiyoruz abla, ne engelli...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yok, anlıyorum. Hayır, demek istediğim, çok zengin adama engelli maaşı ve bakıcı ücretini de sağlamıyoruz yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – “Arabayla vermiyoruz.” mu anlamında?

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Onu mu diyorsunuz yani? Bakıcı da parası varsa alsın binsin, nedir yani? Niye mahrum ediyoruz yani vatandaşı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Sanıyorum...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Araç fiyatları yüzde 200 zamlanmışken neden yüzde 36, biz ona müsaade ettik? Onu anlamaya çalışıyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani o oranda...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – O oranda artıralım, isteyen arabayı alsın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...artırırsanız mağduriyet giderilecek yani. Onu değerlendirmeden kaynaklanan bir...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Çok şikâyet var Mahmut ağabey, bildiğin gibi değil yani...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Kanuni oran... Yani kanun burada yeniden değerlendirme oranına bağlamış, yeniden değerlendirme oranı neyse o miktarda artış yapılabilir.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Bununla ilgili siz bir tasarruf... Atıyorum, diyemiyor muyuz, hangi birime bağlıysa... Gelirlere mi bağlı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Meclis yapacak...

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Kardeşim...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI MÜDÜR VEKİLİ KAĞAN YÜCE – Kanuni düzenleme olmadıkça bizim yapacağımız hiçbir şey yok.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Siz bir tavsiyede bulunuyor musunuz? Siz de Türkiye’de yaşıyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmut Tanal bununla ilgili bir şey getirmedi kardeşim, getirdi de “Yok” mu dedik?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mağduriyetin sebebi iktidar, ağabeyciğim yani seçmene öyle deyin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arkadaşlar, teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ümit Bey, onun muhatabı mağduriyeti yaratan iktidar, kur değil.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Ben teklif vereceğim, arkadaşlarımız ilgilenecekler.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Özlem Hanım, teşekkür ediyorum. Bitti herhâlde sizinki de...

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Ben teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arif Bey, buyurun, sözü size veriyorum.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Saygıdeğer Komisyon üyelerim, kıymetli hazırun; tekrar saygılarımı sunarım.

Benim şu an aktaracağım konu, Gelir İdaresi Başkanlığına muhatap Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığıyla ilgili bir dosya. 2020/91148 dosya numaralı, ilgilinin başvurusu için verilen 18/1/2021 tarihli tavsiye karardır. Başvuran, Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığına yaptığı vergi ihbarının kesinlik

kazandığını, tarafına ihbar ikramiyesi ödenmediğini iddia ederek ihbar ikramiyesinin tarafına ödenmesini talep etmektedir. Yapılan değerlendirmede 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda ihbar dilekçesinden önce pişmanlık dilekçesinin verilmesinin pişmanlık hükümlerinin uygulanması için şart koşulduğu, kurumumuza iletilen belgelerden olan ihbar ve şikâyet başvuru formu isimli belgenin tarih kısmında kayıt tarihi olarak 14/4/2020, kayıt saatinin 10.25 olarak yer aldığının... Verilen pişmanlık dilekçesinde ise kayıt tarihi olarak 14/4/2020... Yani aynı günde hem ihbar başvurusu yapılıyor hem de pişmanlık dilekçesi veriliyor. Pişmanlık dilekçesinden önce, yaklaşık üç saat önce ihbar dilekçesinin verildiği, mevzuata göre pişmanlık hükümlerinden yararlanabilmek için pişmanlık dilekçesinden önce herhangi bir ihbar dilekçesinin verilmemesi gerektiğinin, ihbar edilenin pişmanlıktan faydalanmasının mümkün olamadığı, bununla birlikte ilgili idarenin ihbar dilekçesi ve pişmanlık dilekçesinde tarih ve saati dikkate alarak ihbar edileni pişmanlık hükümlerinden faydalandırmamasına rağmen bu tarih ve saat bilgisinin yani ihbarcının pişmanlık beyannamesinden önce dilekçe verdiği hususunu, başvuranın ihbar ikramiyesi talebine ilişkin değerlendirmede dikkate almamasının... Yani gerçekten ihbar kesinlik kazandı mı, buna ilişkin herhangi bir araştırma veya inceleme raporu olmadan aynı günde hem ihbar dilekçesi hem pişmanlık dilekçesi verilmesinden mütevellit ihbar ikramiyesine hak kazanamadığını iddia etmektedir.

Biz, malumlarınız, hukuk denetimi yanında hakkaniyet denetimi de yapmaktayız. Burada gerçekten, gerçekçi bir ihbar varsa bu ihbarın ödenmesi yönünde veya bunun değerlendirilmesinin, buna dayanak teşkil eden gerekli araştırmaların, inceleme raporlarının bize bildirilmiş olmasının gerektiğini ortaya koyduk ve sonuç olarak, ihbar ikramiyesi dilekçesi ve pişmanlık dilekçesi tarihlerinin dikkate alınarak başvuranın ihbar ikramiyesi talebinin ilgili mevzuat hükümlerine göre tekrar değerlendirilmesini ve bu kapsamda başvuranın ihbar ikramiyesi kazanabilmesi için gerekli olan tüm şartları taşıyıp taşımadığına yönelik gerekli işlemlerin ivedi bir şekilde yapılması ve sonuçlandırılması gerektiği kanaatiyle tavsiye kararımızı vermiş bulunduk. İlgili idare de kanundan kaynaklı, mevzuattan kaynaklı gerçekçeyle bu ikramiyenin ödenemeyeceğini ve ilgili şahısla ilgili de pişmanlık zammı gecikme faizine dönüştürülerek vergi ziyayı cezası düzenlendiğini, bu sebepten ihbar dilekçesine istinaden tarh ve tahakkuk eden vergi ve ceza bulunmadığından ihbar tazminatı ödenmesinin uygun bulunmadığını belirtmiştir. Bu hususları bu şekilde belirtse de kararımız doğrultusunda işlem yapılmasını idareden beklemekteyiz.

Arz ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Cevap verecek var mı?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu konu, asıl itibarıyla bizim için de enteresan bir konu. Konunun enteresanlığı şurada: Aynı konuyla ilgili hem ihbar aynı gün yapılıyor; aynı günde ilgili mükellef, ihbar edilen mükellef kendiliğinden beyanname veriyor. Dolayısıyla, ihbar talebinin ya da ihbar dilekçesinin başka bir birimde, düzeltmeye ilişkin beyannameninse vergi dairesine verilmesi durumunda acaba biz bir işi gözden geçiriyor muyuz ya da başka bir husus var mıdır? Özellikle baktığımız, incelediğimiz dosyalardan bir tanesi.

Bu konuyla ilgili, ihbar ikramiyesi işleyişi bağlamında, ihbar ikramiyesine hak kazanabilmesi için bir ihbarcının, öncelikle ihbar ile ihbar edilen konu arasında bir illiyet bağının oluşması gerekiyor, bunun yanında da kamuya ilişkin bir gelir elde edilmesi gerekiyor. Şimdi, bu noktada bakıldığı zaman, bu vatandaşımız, ihbar edilen, kendiliğinden beyanname verdiği için pişmanlık talepli veriyor, ihbar olduğu için de pişmanlık talepli beyannamesi kabul edilmiyor. Dolayısıyla, ihbar edilenin beyanı kabul

ediliyor ve vergi tahakkuk ettiriliyor. İhbarcı ise aynı miktar üzerinden -940 bin liralık bir rakam var- 940 bin lira üzerinden de ihbar edilen, kendi beyannamesini veriyor. Dolayısıyla, burada kamu zararı anlamında bir şey çıkmadığı için değerlendirme yapılıyor.

Şimdi, Kamu Denetçiliği Kurumu... Bu konuyla alakalı bir inceleme yapılmadığı iddiası var. Buna ilişkin de 2007 yılında bizim teşkilatımıza tamim etmiş olduğumuz bir iç genelgemiz var, o iç genelgede şunu söylüyoruz: Özellikle emlak vergisi değerinin düşük gösterilmesi suretiyle tapu harçları gibi konularla alakalı bize çokça şikâyet geldiği için bu konuyla ilgili vergi dairesi müdürlüğünün ilgili değerlendirilmesinin yeterli olacağı ifade edilmiş. Esas itibarıyla ihbar ile ihbarcı arasındaki illiyetin kurulmasını tamamen vergi denetim elemanları, vergi inceleme elemanlarının raporuna bağlıyoruz esas itibarıyla biz ama bu spesifik konuyla alakalı vergi dairesi müdürlüğünün değerlendirmesi ve yazısı bizim için yeterli oluyor. Bu konuyla ilgili vergi dairesi müdürlüğümüz de 10 Şubat 2021 yılında bir değerlendirme yapıyor, o değerlendirmeye de ihbar tazminatı ödenmesinin uygun bulunmadığı ifade ediliyor. Buna dayalı olarak bizler de ihbar ikramiyesi ödenmemesi gerektiğini değerlendiriyoruz.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, Arif Bey, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım, demin sehven ihbarcının adını ben dile getirmiş oldum, boş bulundum. Tutanaklardan silinmesi yönünde takdirlerinize arz ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Peki, arkadaşlar, o konuyu şey yapalım da tutanaklardan silelim.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ufak bir söz verebilir misiniz Sayın Başkanım?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun, tabii ki.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Yani burada ihbar ikramiyesinin esas verilmesinin amaç ve mantığı, bahsettiğiniz gibi, kamunun kaybedeceği, mahrum kalacağı gelirleri... İşte, birisi eğer ihbarda bulunuyorsa, bu yerine getirilebiliyorsa hak kazanabiliyor. Yani burada, arasındaki illiyet bağı, zarar kamuya dönüyor mu, geliyor mu gelmiyor mu? Mesele bu. Yani şimdi, aslında, kendisi de beyanname de vermiş ise de artık bence, burada, ihbarcıya o ikramiyenin verilmemesi lazım. Yani belki ben sehven veyahut da pişmanlık duydum, olabilir ya yani Ceza Kanunu'nda da hüküm var, suçu işledim ama geldim yetkili makamlara ihbarda bulundum “Ben bu suçu işledim, geldim, teslim oldum ama pişmanım.” Yani buradaki vergi ihbarındaki ihbarcıya ödemenin yapılmamasına bu çerçevede bakmak lazım.

Şimdi, buna baktığımız zaman, taşınmazlarla ilgili, vallahi, bu konuda, bence, tabii, burada belki biraz işin ucu kaçakçılık bürosuna da gelecek ama planlara bakın, hangi dairenin fiyatı gerçek fiyatla tapuda gösteriliyor? Hangisinin? Hiçbirinin. Yani bunun tek gösterilen... Kime gösteriliyor? Resmî kurumların yani ya bankaların veya TOKİ'nin yani devlet uhdesinde bulunan taşınmazlar satıldığı fiyatla tapuda gösteriliyor. Hiçbiri gösterilmiyor yani bu da şunu gösteriyor demek ki yani devlet bu işin başını ucunu bırakmış aslında ama resen de hareket etmesi gerekiyor. Bu resen hareket etme ilkesi, maalesef, eksik ve noksan diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER - Teşekkür ediyorum.

Yahya Bey, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bendeki mevzu, aslında -burada çok hukukçu arkadaşımız var, onların da bilebileceği- kamunun kesesinden bir şey çıkan bir konu değil, öyle ifade edelim, bir vekâletnameyle ilgili bir ihtilaf esasında. Avukatlık vekâletnameleri on bir yıl önce çıkarılan kanunla bir kez daha kuvvetlendirildi tabiri caizse, Avukatlık Kanunu'nda zaten buna ilişkin ayrı hükümler var ama Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda da hükümler var. Maliye Bakanlığının kendi uhdesindeki ödemelerle ilgili olarak, tabiri caizse işi sağlama almak adına çıkarmış olduğu bir yönetmelik var. Bu yönetmelik çerçevesinde yani içerisinde ahzükabza yetkisi olsa bile -ki kanunen artık var- yani vekâletnamelerde aksi düzenlenmedikçe bir kısım ödemelerin vekile yapılmayacağını, asile yapılacağını, ta ki gidip vekâletnamede özel hüküm koymaları kaydıyla ki bu da genellikle avukatlarda olmaz, arkadaşlarımız bilirler yani şahıstan şahsa verilen vekâletnamelerde bu özel şeyler yazılır düzenleme şeklinde “Şu konu için vekâletname alıyorum.” “Bu evin satışı için alıyorum.” gibi, böyle bir ihtilaftır.

Deminden beri yapmış olduğumuz toplantıda da dile getirildiği üzere, zaman zaman bu tip kimi eksiklikler bazen bir toplu sözleşmeyle düzeltiliyor ki onlar daha sonra mevzuata da dercediliyor. Bazen, işte, ilgili yönetmelik değiştirilmiş oluyor, burada da bir yönetmelik hükmü var, bu yönetmelik çerçevesinde bir avukatın kendi takip ettiği bir dosyada yani devamı niteliğinde yapacağı bir tahsilatla ilgili olarak kendisine bu ödemenin yapılmaması sonucu bize başvurmuştur. Biz de hani, mantık olarak söylüyorum, özetle, kanunun yönetmeliğin üstünde olduğunu bir nevi ifade ediyoruz bu anlamda; aramız budur.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN - Bu anlamda belki bir mevzuat değişikliğine, alt mevzuat değişikliğine gidilebilir yani.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Faruk Bey...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Sayın Başkanım, bu konuyla alakalı sayın vekiller gayet güzel bir şekilde özetledi.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'miz var, orada o yönetmelik kapsamında hangi belgelerin isteneceğine ilişkin bir düzenleme var, orada da bu tarz ödemelerde bir vekâletname... Vekâletnamede ayrıca özel olarak bu ifadenin bulunması gerekiyor. Burada, hani, belki izaha muhtaç şu konu var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hangi ifade, özür dilerim, ifadeyi tam söyler misiniz, hangi ifadenin bulunmasını arıyorsunuz? Hangi ifadenin bulunmasını arıyorsunuz?

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Hususi vekâletname arıyorlar, genel dava vekâletnamesi, oradaki ahzükabz yetkisi yeterli olmuyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım. Hangi ifade aranıyor?

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Diyecek ki: “Gelir İdaresi Başkanlığından bu parayı vergi iadesi olarak alabiliriz.”

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI UYGULAMA VE VERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI
GELİR İDARESİ GRUP BAŞKANI GÖKHAN ÇATALOK - Yersiz ödenen verginin ödenmesine dair, o kişinin yetkili olduğuna dair bir ifade.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK - Yani verginin iadesine yönelik özel bir ibare arıyoruz.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – “Alacak tahsiline dair yetki” diyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Sayın Vekilim, şöyle...

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Ahzükabz yetkisi vesaire yetmiyor mu bu?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – O yetmiyor, neticede vekâletnamede Harcama Belgeleri Yönetmeliği’nde vekâlet var, vekâletnamede özel ibare aranıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O özel ibare ne?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI UYGULAMA VE VERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI
GELİR İDARESİ GRUP BAŞKANI GÖKHAN ÇATALOK – “Ret ve iadelerin tahsiline yetkilidir.”
Yani vergilerin iadesine...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, Türk hukuk sözlüğü kılavuzunda “ahzükabz”ın karşılığı olarak bu dediğiniz ifadeler geliyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Sayın Vekilim, şöyle ifade edeyim.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Almaya, vermeye.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet.

Yani hukuk sözlüğü kılavuzunda bu var. Yani özür dilerim, bu konuda hani kılavuz olmasa amenna, bir sözlüğe bakılsa aslında bu sorun çözülmüş olur.

Yani bir de şunu söyleyeyim: Yani burada, ben bu mağduriyeti... Gittim bankadan hesap açmaya, İş Bankasından, dediler ki: “Nüfus cüzdanını ver.” Ben de onlara, bankaların hassasiyetlerini bildiğim için dedim ki: “Kardeşim, ben size kimliğimi vermiyorum, ben size avukatlık kimliğimi veriyorum, bana bununla hesap açın.” Sizin dediğiniz gibi “Efendim, biz bunu kimlik yerine vesaire...” Yönetmelikle kanun geldi, çakıştı. Üzerinde de yazıyor “Kanun hükmündedir.” “Biz bunu işleme almayız” Dava açtım, davayla hesap açtırdım ya. Yani bence, bu kadar... Davayla hesap açılır mı bankada?

Şimdi, sizinki de aynı şey. Yani hukuk sözlüğüne bakın, “ahzükabz”ın karşılığı nedir, dediğiniz o kavram gelir. Yani sizden istirham ediyorum yani bilmiyorum bu kadar da... Uğraştırmayalım birbirimizi bu kadar.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Hep topu taca atmışlar, başka hiçbir şey yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hep diyoruz ya: Liyakat, liyakat, liyakat.

Teşekkür ederim.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Top hep taca gitsin, hiç üzerimize yetki almayalım, dertlenmeyelim, hep taca atalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Olmaz Ağabey.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Gözübüyük bir tamamlasa ben de çok merak ediyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Teşekkür ediyorum.

Sayın Vekilim, burada şöyle bir ince nüans var: Avukatımızın kendisinin temsille ilgili olan giderleri zaten kendisine ödeniyor. Burada idarenin verginin iadesine yönelik herhangi bir olumsuz tavrı yok. Bu verginin iadesi Sayın Vekilim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Canım ağabeyciğim, canım ağabeyciğim, canım dostum; çoğunu veriyorsunuz da adam daha az yetkiyle parayı size iade ediyor, niye almıyorsunuz ya? Ya, hukuk, ya, yorum ya! Siz alıp parayı veriyorsunuz, adam getiriyor size para veriyor, “Ben almam, özel yetki.” Yok böyle bir dünya ağabey! Niye veriyorsunuz adama? O yetki var, o yetki onu da kapsıyor. Yani hukukun temel mantığı “Çoğunu yapabilen azını öncelikle yapar.” diyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Merkezi Harcama Yönetmeliği’ndeki bu ifadenin değiştirilmesine ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğünce...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağabey, size bu görüşü veren hukukçunuzu değiştirin.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Bravo Başkanım, seni tebrik ediyorum.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Bence de.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vallahi değiştirin, billahi değiştirin. Yani çoğunu yapan insanın azını siz niye kabul etmiyorsunuz? Ya, bu hukukun temel ilkesi, hukuk fakültesi 1’inci sınıfta bize öğrettikleri buydu. Yani bence, hani vatandaşa diyoruz ya “Git, avukatını değiştir.” diye, bence siz de gidin, avukatınızı değiştirin, hukuk müşavirinizi değiştirin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Faruk Bey, siz toparlayın, toparlama adına söz veriyorum size.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani özür dilerim, şahsınıza değil.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yani çok uzadı.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Çünkü sizinle olan şeyimiz bitiyor. Onun için duygularınızı, düşüncelerinizi de alayım, ondan sonra teşekkür edeceğiz size de.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ombudsmanlık ve denetim müessesini idarelerin de kendi yapmış oldukları işlemleri gözden geçirmesi adına biz yararlı buluyoruz ve bunu da destekliyoruz.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – İyi de anayasal bir kurumu yönetmeliğe tercih ediyorsunuz, bence dikkate almıyorsunuz, ben kabul etmiyorum yani onu söyleyeyim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Sayın Vekilim, bu noktada bizde bağlı olan mevzuat var, dolayısıyla bu bağlı olduğumuz mevzuat çerçevesinde...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Tamam da anayasal kurum, 2010’da Anayasa’ya dercedilmiş bir kurum size tavsiye kararı veriyor, Sayın Tanal’ın dediği yere geliyoruz yani ahzükabz yetkisi olan özel şeyi yani yönetmelikle...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani parayı alıyor, iade ederken “Senin yetkin...”

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Normlar hiyerarşisi...

Başkanım, ben kayıtlara geçsin diye söylüyorum, buradaki izahat... Ben buradaki kurumların açıklama yaparken bir kere hukukçuların marifetiyle normlar hiyerarşisinin de izlenip buraya gelmesini tavsiye ediyorum; birincisi bu.

İkincisi, buraya gelen herhangi bir kurum yani düşünsenize, anayasal bir kurum var burada, yine Türkiye Büyük Millet Meclisi var, denetim faaliyeti var, bize bir yönetmelikten bahsediliyor, ben bunu kabul etmiyorum yani bu doğru bir yaklaşım değil. Yani yönetmelikle... Aynen katılıyorum yani bu parayı yatırırken ahzükabz yetkisiyle, vekâletnameyle parayı tahsil eden ekip ödeme yaparken... Hani, bizim bir hocamız vardı, derdi ki...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yanlış, fazla aldı, ben geldim iade ediyorum.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Eyvallah. Hayır, bu konuda KDK...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ahzükabz şey mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, alıp vermeye ya.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Başkanım, şöyle: Genel vekâletnamede para ilişkilerine ilişkin ahzükabz yetkisini düşürürler, o da kâfi olur. Buna ilişkin Avukatlık Kanunu var. Kamu Denetçiliği Kurumu eğer bir tavsiye kararı vermişse bu anayasal bir kurum, eğer buradaki bir bürokrat bu anayasal kuruma karşı bir yönetmelikten bahsediyorsa ben bunu kabul etmiyorum Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Faruk Bey, tamamlamanız adına size söz veriyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Teşekkür ediyorum.

Bir konuda küçük bir ekleme yapmak istedim. Bizim tabi olduğumuz yönetmelik, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanunu'na ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na dayanılarak çıkarılmış bir yönetmelik. Dolayısıyla bu yönetmeliğin değiştirilmesi gerekir, buna ilişkin de Gelir İdaresi Başkanlığı olarak biz Muhasebat Genel Müdürlüğüyle bu yönetmeliğin değiştirilmesi konusunda tavsiye kararını ilettik.

İzin verirsiniz toparlamak isterim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Bu konularla alakalı, Gelir İdaresi Başkanlığının ilgili mevzuatlar çerçevesinde konuları titizlikle değerlendirdiğini ifade etmek isterim. Bu noktada, mevzuatın cevaz verdiği ölçüde kararlara uymaya gayret ediyoruz ancak aynı konudaki birtakım kararlar veya şikâyetler hem CİMER vasıtasıyla ve diğer vasıtalarla, dilekçeyle de idaremize iletiliyor. İdarenin kendisine düşmüş olan denetim görevini yaptığını düşünüyoruz.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ediyoruz, saygılar sunuyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, ben de...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, bir cümleye izin verir misiniz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli üstadım, dediklerinize harfiyen katılıyorum. Özel kanun-genel kanun uygulaması var. Bir konuyla ilgili o işe özgü bir uygulama varsa o özel kanun... Avukatlık Kanunu'nda ahzükabzla ilgili, hukuk sözlüğünde ahzükabz yani halk deyimiyle para alıp verme işi aynı anlama geldiği için, biz burada kanun varken yönetmeliğe gidemeyiz. Değerli üstadın bahsettiği gibi kanunlar, normlar hiyerarşisi yani biz burada kanun varken kanunun tam tersine yönetmeliği tatbik edemeyiz çünkü burada yönetmelik kanunun altında. Kaldı ki özel uygulama yani oradaki, Avukatlık Kanunu'ndaki getirilen ahzükabz yetkisi özel uygulama. Siz o zaman bu özel uygulamayı eğer tercih etmeyip yönetmeliği tercih ederseniz, vallahi o zaman biz bu Anayasa'yı niye uyguluyoruz, niye bu kurum şu anda huzurumuzda ve biz onların huzurunuzdayız, karşılıklı biz burada bunun münakaşasını yapıyoruz? Yani burada değişmesi gereken ne yönetmektir ne de kanundur, hepsi tamamdır. Aslında, kurum olarak, mantalite olarak bizim kendimizi buna hazır etmemiz lazım, kendimizi değiştirmemiz lazım. Ben buna inanan birisiyim.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ali Haydar Bey, buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Aslında Faruk Bey de olması gerekeni söyledi yani bir kanun varken kanuna aykırı yönetmelik çıkarılmış, sonra da kanuna uygun tavsiye kararı alan Kamu Denetçiliği Kurumuna diyorsunuz ki “Ya, bizim yönetmeliğimize uymuyor.” Yapamazsınız yani yönetmeliğiniz aslında kanuna uymuyor, aslında bu tavsiye kararı üzerine kurumun ilgili birimine yazı yazıp “Kanuna aykırı bu yönetmeliğin değişmesi gerekir, Kamu Denetçiliği Kurumunda böyle bir tavsiye kararı var.” demesi en kolay çözüm aslında yani emsal de teşkil etmez. Yarın olmadı, vermediniz, bu avukat arkadaş -ödemesi ne kadardır bilmiyorum- gitse bir daha idari dava açsa benzer şeyden, belki 3 liralık ödemediniz ama 15 lira vekâlet ücreti, yargılama masrafı; yine devlete yük. Bence, bir an önce yönetmeliğin düzeltilmesi lazım bu konuda. Tavsiye kararına uyulmaması veya “Bu yönde işlem tesis ettik, işte ilgili birime de yazdık, kanuna uyduracağız.” demek daha uygun olurdu burada diyecektim, konuşuldu, kapattım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ama, mesela, buradan, uyulması yönünde Komisyonumuzda...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani aslında avukat gidip orada, tevdi mahalline paranın yerini tespit etse onunla ilgili masraf da var.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başkanım, mesela şöyle bir şeyi Komisyon olarak tutanağa geçirmeniz uygun olabilir: “Yönetmeliğinizi değiştirme konusunda tavsiyede bulunuldu.” şeklinde tutanağa geçirebilirsiniz, takdir sizin.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Bunu yapabiliriz. Biz o şeyi yapabiliriz.

Teşekkür ediyoruz size, ayaklarınıza sağlık, Allah razı olsun diyoruz.

Size de müsaade edebiliriz, tamamen şey size ait; ayaklarınıza sağlık, çok teşekkür ediyoruz, buraya kadar yoruldunuz, bizi aydınlattınız. Değerli vekil arkadaşlarımın size olan ifadeleri, önerilerini de biz yine bildireceğiz size ama sizden o konuda bir sonuç beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI VEKİLİ FARUK GÖZÜBÜYÜK – Bizler de teşekkür ediyoruz, çalışmalarınızda başarılar diliyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Sağ olun.

Evet arkadaşlar, şimdi Emniyet Genel Müdürlüğüne sıra geldi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Arkadaşlarımıza plaketi niye vermiyorsunuz?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Uymadıkları için şimdi plaket vermeyeceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hayır, bu rüşvettir ya, yapmayın.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Onu ben de eleştirdim. Mahmut Bey, ben de sizinle aynı görüşteyim aslında ama...

Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun, ellerinize sağlık.

Şimdi, Emniyet Genel Müdürlüğümüzün, kurum tavsiye kararlarının yüzde 65’ini uygulanabilir görmeyen Emniyet Genel Müdürlüğü hakkında görüşmeleri açıyorum.

İdareye gönderilen tavsiye kararları konu itibarıyla ele alındığında, kamu personel rejiminin, personelinin değerlendirilmesi, kadro ve/veya pozisyonlara atama, nakil, görevlendirme ve yer değiştirme, kamu personeline ilişkin diğer konular, kolluk kuvvetleri faaliyetleri ile vergi işlemleri konularında birer tavsiye kararına, uygulanabilir görülmemiş olması nedeniyle konuyla ilgili 3 kamu denetçisine ayrı ayrı söz vereceğim.

Burada, yine Sadettin Bey'den başlayacağım, sonra da söz savunmanın deyip Emniyet Genel Müdürlüğüne sözü vereceğim.

Sadettin Bey, buyurun, sizi dinliyoruz.

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Sayın Başkanım, sayın üyeler, değerli arkadaşlar; tekrar saygıyla selamlıyorum sizi.

4 tane farklı konuda dosya, başvuru var, o konuları arz edeceğim.

İlki, Iğdır Emniyet Müdürlüğünde görev yapan bir emniyet görevlisi. 2012'den 2019 yılına kadar olan performans notunun çok iyi olmasına karşın, 2020 yılı performans notunun düşük olması sebebiyle başvuru yaptı ancak bize başvuru yapmadan önce Iğdır Emniyet Müdürlüğüne de başvuru yapıp tekrar değerlendirilmesini istedi. Oradan olumsuz cevap alınca Kamu Denetçiliğine başvuru yaptı.

Yaptığımız incelemede, performans değerlendirme notları gerçekten yedi yıl boyunca hep pekiyi, 5 puan üzerinden verilmiş, son iki yılda 4,97 şeklinde düzenlenmiş ama 2020 puanı 3, şeklinde, küsurat şeklinde verilmiş. Buna itirazı var.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Kaç, kaç?

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – 2012'den 2019'a kadar 5 puan, 5 üzerinden 5; 2019 sanırım 4 üzerinden, 4,97 şeklinde ama 2020 puanı 3,27 veya 3,97 şeklinde.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – 5 üzerinden mi?

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – 5 üzerinden. Dolayısıyla, bu düşük bir puan olarak değerlendirilmiş. Biz de yaptığımız incelemede, hakikaten yıl boyunca bu performans değerlendirme notunun somut birtakım bilgi ve belgelere dayanması gerektiği ve yıl boyunca da tutulması gerektiği konusunda yaptığımız araştırmada gerekiyor.

Dolayısıyla, bize verilen cevaplarda da bu performans notunun yıl içerisinde somut olarak değerlendirilmediği, bu tür bir belge ibraz edilememesi sebebiyle, hukuk devleti ilkesinin gereği de bu tür puanlamaların, notların da somut bilgi ve belgeye dayanması gerekir. Dolayısıyla, bizim verdiğimiz tavsiye kararı Iğdır Emniyet Müdürlüğüne de yeniden değerlendirilmesine yönelik performans notunun, 2020 yılına ait, bir tavsiye şeklinde düzenlenip gönderilmişti.

İkinci konu, komiser yardımcısı rütbesi verilmesi talebiyle ilgili bir başvuru. Emekliliği gelmiş, hatta 1/1/2021 tarihinde yaş haddinden dolayı emekli olmuş bir komiser, bir polis memuru herhâlde, başpolis memuru bir arkadaş komiser yardımcılığı sınavına katılarak kurslara ve bu eğitime girme hakkı elde edince, Covid-19 pandemisi sebebiyle belirsiz sürelerle erteleme, bu eğitimin ertelenmesi sebebiyle bu eğitime katılmadığı için, bir de resen emekli olduğu için komiser yardımcılığı unvanını alamadı. Bizim değerlendirmemiz, bu ertelemelerin, eğitimlerin ertelenmesinin çok gerekli olmadığı veya ekran üzerinden yapılabilecek bir kurs ve eğitim olduğu için, belirsizlik ve haklı beklentiye de ihlal ettiği sebebiyle yeniden değerlendirilmesi ve komiser yardımcılığı unvanının verilmesi yönünde bir tavsiye kararı göndermiştik Emniyet Genel Müdürlüğüne.

Diğer konu, emekli kimlik kartının verilmesi talebidir. Bir komiser emekli olmuş, daha sonra, emekli olduktan sonra bir olaya, ceza hukukunu ilgilendiren, ceza davasını ilgilendiren bir konuya, bir davaya katılmak zorunda, hakkında soruşturma açılıyor ve dava açılıyor ilgili hakkında fakat dava süresi devam ederken emekli kimlik kartı alınıyor. Hâlbuki, hukukun genel bir prensibidir çünkü henüz

dava daha somut olarak sonuçlanmamıştır, bu dava devam ederken emeklilik hakkı devam etmektedir ve kimlik kartını kullanabilir. Buna bizim gerekçemiz: Dava sonucunda verilecek hüküm eğer onun memuriyetine engel olacak nitelikte bir hükümse, bir cezaysa o zaman emekli kimlik kartı alınabilir ama henüz daha oraya ulaşılmadığından, henüz sanık değil de zanlı sıfatıyla yargılandığı için, mahkeme sonuna kadar emekli kimlik kartını kullanması gerektiği hususunda Emniyet Genel Müdürlüğüne bu anlamda bir tavsiye kararı göndermiştik. Onu da arz etmek isterim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Bitti mi?

KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN – Son dosyamız.

Diyarbakır ilinde, ikinci şark görevini yapan bir polis memuru Antalya’ya tayin oluyor. Antalya’dan da kısa bir süre sonra Bilecik iline görevlendirilerek tayin ediliyor, atanıyor. Buna itiraz ediyor, itirazı sanırım uygun görülüyor, dava açıyor. İdari yargıda da kendi aleyhine yani işlemin iptaline karar veriliyor. Dolayısıyla idare mahkemesinin vermiş olduğu bu kararın uygulanmasını bizden talep ediyor. Dolayısıyla biz de verilmiş olan kesin bir mahkeme kararının uygulanması yönünde Emniyet Genel Müdürlüğüne tavsiye kararında, önerisinde bulunduk çünkü kesin bir hükümdür, eğer temyiz olsa bile mahkeme kararını uygulamak gerekir. Temyizde değiştirilirse o zaman eski hâle dönülebilir ve temyiz kararına göre işlem yapılabilir ama verilmiş olan bu mahkeme kararının uygulanarak onun tekrar eski görevine, yerine iade edilmesi gerektiği hususunda bir tavsiye kararı gönderdik Emniyet Genel Müdürlüğüne.

Bu kadar.

Arz ederim Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Hemen mi söz verelim yoksa diğerlerini de...

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – İkisi farklı konu Sayın Başkanım. Bu dördü aynı konu, diğeri ruhsat. Dördü bir bütün Başkanım.

Dördü bir bütün değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Evet.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Tek hususu ilgilendiriyor, isterseniz cevaplandırırım, diğerlerini ayrı konuşalım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Sayın Başkan, tekrar değerli haziruna saygılarımı sunarak cevaplamaya çalışacağım efendim.

Birinci konu, Iğdır Valiliğine bildirilen o konuyu biz de takip ediyoruz burada, arkadaşlarımızla görüşüyoruz, Iğdır Emniyet Müdürlüğüyle görüşmelerimizi sürdürüyoruz. Konuyu takip edeceğiz, size de netice olarak bildireceğiz efendim bunu.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Hangisi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Bu performans konusu -kayıtlara geçmeseniz- yani biraz da bu bizde performans olayı sulandırılmış gibi bir şey şu anda. Şimdi, 5 de “peki” diye geçiyor, 4 de “peki” diye geçiyor karşılığı yani 4 ile 5 arasında aslında bir fark yok ama şimdi “5 varken bana niye 4,90 verdin?” diye itiraz eden var. 4,90 aslında çok yüksek bir performans puanı ama maalesef... Çünkü bir kimsenin zaten beş beşlik olması ne derece beklenir, bilemem, mutlaka bir amir de onu gözetiyor ama dediğiniz gibi burada belli yıllarda rutin verilen bir puan var. Neticede de ciddi şekilde sırttan değişik bir şekil ortaya çıkmış. Bunun da giderilmesi yönünde çalışacağız efendim.

Onun dışında, başpolis memurluğu rütbesinden komiser yardımcılığı rütbesine terfi talebi konusu gündeme gelmişti. Şimdi, Polis Akademisinin alım şartlarında bu bir nevi hizmet içi eğitim kursu olarak geçiyor yani buna mutlak surete katılması gerekiyor. Yani buna katılmayana rütbe zaten verilmiyor. Bu da bir nevi sınavın aşamalarından biri gibi kabul ediliyor. Eğer, bu şekilde yaparsak keyfe keder gelmeyen bir sürü insan var, emsal teşkil ediyor. Dolayısıyla Polis Akademisinin bize bildirmiş olduğu listede atanacaklar arasında yer almadığından, dolayısıyla biz buna rütbe veremiyoruz. Neden? Onlar da haklı çünkü kursa katılmamış bir şekilde ve kursa katılmamasının sebebini de şöyle arz edeyim: Bize 9 Şubat 2021 yılında bildirilmiş bu Polis Akademisi tarafından. 18-31 Ocakta da uzaktan eğitim verilmiş -o pandemi konusu biraz burada şey Başkanım- 1 Ocakta zaten yaş haddinden emekli oluyor, eğitime katılamıyor, o hakkını zaten kaybediyor yani yaş haddinden mecburen emekli etmek zorundayız bunu, sistem o gün bizim bununla ilişkisini kesiyor. Zaten ondan on beş gün sonra hizmet içi eğitim kısmı var ama şartlar gereği zaten yetişemiyor kendisi. Yani bu durumda hukuken de bizim yapacak bir argümanımız olmadığı için mecburen bu şekilde karar vermek zorunda kaldık efendim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ederim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Diğer bir husus, emekli kimlik kartı alma konusunda. Evet, burada, şimdi net hüküm var, bir soruşturma geçiren istisnasız tamamının şeyi alınıyor. Bunda da amaç -herhâlde yapılan düzenlemede- suça bulaşan Emniyet mensuplarının bu şekilde kimlik kartını kullanamamaları yönünde disipline edilmiş böyle bir formül bu. Zaten 2018 yılında bu şekilde çıkartılmış, 2018’den beri bu şekilde uygulanıyor. Zaten ihraç dışında...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 2018 yılından önce nasıl uygulanıyordu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Efendim?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – “2018’den sonra böyle” dediniz ya 2018 yılından önce....

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – 2018 yılından itibaren soruşturma geçirenlerin de kimlik kartlarının düzenlenmemesi yönünde.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 2018’den önce alamıyor muydu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Ceza almış olanlara uygulanıyordu, meslekten ihraç cezası. Kapsam biraz... İşte, ülkemiz malum farklı süreçler yaşadı, bu özel durumdan dolayı yansıyan birçok şey var. Dolayısıyla bu kimlik kartlarının kullanılması, kullandırılması söz konusu oldu ikinci, üçüncü, beşinci şahıslara. Bunlardan bize intikal eden çeşitli durumlar da söz konusu oldu. Dolayısıyla böyle bir düzenlemeye gidildi efendim, bunu da bu yüzden veremiyoruz yani yeknesaklığı sağlamak açısından.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir tane eksik kaldı.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Geçici görevlendirmenin iptal edilmesi mahkeme kararıyla...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Evet, bizi en çok yoran hususlardan bir tanesi de bu efendim; atama konusu. Şimdi, bunda biraz da bizim zafiyetimiz olabilir. Şöyle zafiyetimiz olabilir: Bunu Antalya’ya verirken orada bir arkadaş... Aslında yazan arkadaşımızın bir yanlış yazması söz konusu. Şimdi, bunu samimice de söylemekte fayda var efendim yani bu, bizim hatamız fakat şimdi bu, çok ciddi, çok çok ciddi bir konudan dolayı zaten bir buçuk, iki yıl gibi bir süre açıkta kalan bir memur, çok değişik soruşturmalar var. Yani tabiri caizse sıkıntılı bir memur, normal şartlarda Emniyet teşkilatında çalışması dahi sıkıntılı olan bir kişi. On dört yıl gibi çok uzun bir süre de Antalya ilinde çalıştığı için yani ilinden de bize yansıyan birtakım

şeyler var. Dolayısıyla biz bunu daha... Ama hatamızı şöyle telafi ettik Başkanım: Henüz Antalya'ya başlamadan daha... Mahrumiyet durumu falan söz konusu yok burada, mağduriyet durumu söz konusu değil.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Yer değişikliği.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Antalya'ya başlamadan hemen sarfınazar yapıp Bilecik iline atamasını yaptık, ondan sonra idari yargı yoluna başvurdu. Zaten idari yargı kararını da uygulamayacağız efendim, Antalya'ya tekrar vermişiz fakat tekrar almak zorunda kaldık geçici görevle. “Bir yılda iki tane asil atama olmaz.” prensibi gereği... Bu arada da zaten yaş haddinden dolayı emekli oldu gitti kendi isteğiyle; kendi de kurtuldu, biz de kurtulduk.

Çok teşekkür ediyorum sabırla beni dinlediğiniz için.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arif Bey, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım, tekrar teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

Başvuran şehit çocuğu olduğunu, 2015 yılında harçsız silah ruhsatı yani...

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Başka konuya geçmeyelim, yok, bitirmeyelim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arif Bey, bir dakika bekleyin siz. Ben Ali Haydar Bey'e söz vereceğim.

Buyurun.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Silah ruhsatı ve trafik başka, benim konuşacaklarım da bu konuyla ilgiliydi Başkanım yani sanki buna ilişkin, Arif Bey idarenin tasarrufuna ilişkin cevap verecek, kararlarını savunacak diye düşündüğümden.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun siz.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Şimdi, mülakat, daha doğrusu mülakatlar yani bu performans değerlendirmede gerçekten, tamam, Emniyetin bir hassasiyeti var, Emniyet olmasından ve yaptığı görevden kaynaklı ama birçok kurumda bu performans mesela astı ile üstünün bir sıkıntı yaşamasından kaynaklı çok basit şeylerde bile ciddi sıkıntılar yaşanıyor yani bu bazen bize değişik aksettirebiliyor. Mesela, mezhepsel de aksettirebiliyor, hemşehrisel de aksettirebiliyor. Ya, bunda bir düzen olması lazım, her kurumda, sadece Emniyet açısından değil.

Şimdi, başarılı öğrenci vardır, hep 100, 100 alıyordur, ya 99 zoruna gidebilir. O, onun aslında başarısıdır yani hep başarıya odaklanmasıdır. Tamam, bu da olur ama bu başka bir şey bahsedilen. Şimdi “3,27'ye düştüm, ben çok başarılıydım, neden 3,27'ye düştüm?” İtiraz ediyor. Bence bunun araştırılabilmesi gerekir yani bu adam sağlık sorunu mu yaşadı, bir psikolojik sorun mu yaşadı, yoksa astıyla, üstüyle yaşadığı bir sorun vardı da bundan kaynaklı bir eziyet mi oldu? Mesela memurun korunması açısından da önemli. Bununla ilgili bir inceleme yapması bence daha doğru olurdu kurumun, topu atması dışında çünkü belli ki başarılı bir memur ama bir şey yaşamış, belki yerine gelen amiriyle yaşamış vesaire. Emniyet Müdürlüğünün bence buna müdahil olup topu atmak yerine “Bu böyle.” demesi yerine memurunu gözetmesi, bu oransal düşüşün, şikâyetinin takipçisi olması gerekirdi, kurumun tavsiye kararına uyması gerekirdi bence.

Şimdi, mahkeme kararını bir taraftan dava devam ederken alıyoruz, bir taraftan dava iki karar birbiriyle çelişkili. Bir taraftan diyoruz ki: “Ya mahkeme devam ediyor, o yüzden böyle.” Bir taraftan yine diyoruz: “Mahkeme devam ediyor ama böyle.” İki türlü farklı kararları var idarenin, tutumu var.

Şimdi, tamam, 15 Temmuz yaşadık... 2018'deki düzenlemeyi neyle ilgili yaptınız merak ediyorum yani kanuni bir düzenleme mi, yönetmelikle bir düzenleme mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK – Yönetmelik düzenlemesi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ama yönetmelik düzenlemesi kanuna aykırı olamaz -az önceki kurumda konuştuğumuz şeyler- ya ortada bir kanun var, kesinleşmiş mahkeme sonucu yok, mahkeme devam ediyor vesaire; kişinin fiilî durumu ayrı, emekli olmuştur, olmamıştır o özel durum ama genel anlamda, uygulama içerisinde devam eden bir mahkeme varken sanki mahkeme kesinleşmiş de ceza almış gibi bir işlem tesis etmek... 2018'deki yönetmelik de o zaman sıkıntılı bir yönetmelik. Tamam, hassas dönemden geçtik, bitti ama o uygulamanın da sonlanması gerek diye düşünüyoruz. Bence burada da Kurumun tavsiye kararına uyulması gerekirdi.

Silah ruhsatlarında da –geleceğim biraz sonra- benzer şeyler yaşıyor “Kişi hakkında devam eden bir yargılama var.” diyor, silah verilmiyor. “Beraat kararını getir, öyle veririm.” diyor. Oysaki kesinleşmiş bir şey yok, benzer şeyler var.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ama peki bir husumet varsa ve yargılama devam ediyorsa.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – O başka, belki hassasiyetimdir ama burada 2018'deki yönetmelik de demek ki kanuna aykırı olmuş.

Hani mahkeme kararlarında, Konya'da ne oldu? Emekli olmuş kurtarmış ama genel anlamda bir tavır alması yani idarenin tavrının da kişiye “Emekli oldu zaten, geçti gitti.” falan değil de sabit bir uygulamasının olması gerekir diye düşünüyorum. Bence Kamu Denetçiliği Kurumunun buradaki bütün kararlarının gerçekten lehte ve idarenin uyması gereken kararlar olduğunu düşünüyorum Sayın Başkan.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONEL DAİRE BAŞKANI ORHAN ÇEVİK - Bu yönde de zaten yeni bir yönetmelik çalışmasına başlayacağız, bu tavsiyeleri de alacağız inşallah, kullanacağız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Fehmi Bey, buyurun.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) - Kıymetli Başkanım, ben de çok uzatmayacağım, teşekkür ediyorum sabrınız için.

Tabii, Emniyet ya da İçişleri ve geçirdiğimiz özel süreç nazaritibara alındığında yani iktidarıyla, muhalefetiyle, inandığımız o devlet geleneğiyle -Ali Haydar da Mahmut Abi de buna katılacaktır- hassas bir süreçten geçiyoruz. Hepimizin tanıdıkları var, vesairesi var, Emniyetin genel o kimliği de genel geçer bir kimliktir yani benim kendi öz ailemde var. Çocuk Siyasal mezunu, çalıştığı birimi söylemeyeyim benim yeğenim dedi ki: “Dayı, ben kaymakam olmayı murat ediyordum ama yani Emniyette çalışmaya başladıktan sonra bu kimliğin çok kıymetli, keremli ve hikmetli olduğunu düşündüm.” dedi. Bunun sebebi şu, hani hep konuşuyoruz bunu: Bu özel bir kimlik. Yani aslında o kimliğe olan inanç o ebet müddet anlayışına ve Türk devletine olan inançtan mütevellit. Dolayısıyla, güvenlik mülahazasıyla bunu sanki böyle... Hani ben onun için Personel Daire Başkanımızın yaklaşımına da teşekkür ediyorum yani dedi ki: “Ne var ne yok, hemen bunlara baktıralım.” Belki bu da KDK'deki o anayasal kurumdan dolayı özel irtibata da geçilebilir. Sanki burayı biraz daha böyle o mülahazaya dikkat ederek geçmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Kesinlikle normlar hiyerarşisi, idarenin işlemleri, eylemleri ama netice itibarıyla günün sonunda da o kimliği gösterdiğinde genel geçer bir kimlikten bahsediyoruz. Orada hassas davranılmasını ben biraz daha anlamlı kabul ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Çok teşekkür ediyorum.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Oğlumla beraber Barcelona maçına gittim, sıra, metro falan. Yanımda hemen 3 sivil giyimli memur arkadaş “Biz polisiz.” dedi, hop geçti. Yani o kadar kalabalık ya, evet, kimlik çok geçerli bir kimlik, 3 tanesi hop geçti hemen. Ama iş bu değil, bence güvenlik ile hak ihlali arasında da bir denge var. “Emniyet hassasiyeti” derken de adaletten de şaşmamak lazım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Emniyetçi arkadaşların şeyi parmakla gösterilecek kadar azdır, Emniyeti genellemek yanlış diye düşünüyorum.

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Burada esas dayandığımız konu üstadım şu: Lekelenmeme hakkı var, bir de masumiyet ilkesi var. Ben bir davada yargılanabilirim ama mahkûmiyetim kesinleşinceye kadar ben masumum. Ama dediğiniz süreç, evet, 2018’den sonra. Keşke bu uygulama öncesinden olsaydı derdik ki: “Ya, olağanüstü bir süreçti.” Hakikaten bunun su götürür bir tarafı var ama artık darbe bitmiş, artık suç işleyenler yakalanmış, istisnai anlamda olmayanlar var, doğru ama ne olur? O kimliği de en azından zaten öyle bir olay varsa, aranan veya kırmızı bültenle aranan varsa sisteme geçirilir, “Bu kimlik itibara alınmaz.” denilir. Yani masumiyet ilkesi uyarınca bence kimliği almak bir cezalandırmadır ihsası rey anlamında. “Ben seni suçlu kabul ediyorum.” ihsası rey anlamına gelir bu anlamda. Bir de bu kararların uygulanmama anlamında İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 28’inci maddesi var, eğer idare o kararları uygulamıyorsa tazminat ödemekle yükümlü, tazminat davası açarsa gayet rahat. Yani zaten bu tazminat hazineden gidiyor, yazık günah, yani bu kadar çok paramız yok ki hazineden bu paralar da ödensin.

Teşekkür ederim, saygılarımı sunarım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ederim.

Arif Bey, buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER - Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.

Başvuran, şehit çocuğu olduğunu 2015 yılında harç ödemeksizin silah ruhsatı aldığını, 2019 yılında da bu silahı bir başkasına devrettiğini ancak bir müddet sonra yeni bir silah almak için harç ödemesi gerektiğinin kendisine bildirildiğini beyan etmekle, silah ruhsatı harcının iadesini talep etmektedir. Kurumumuzdan bu şekilde talep etmiş. Bununla ilgili, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanun ve ilgili yönetmelik çerçevesinde işlemler yapıldığını anlıyoruz, detaylarına girmeyeceğim ben burada.

Bu mezkûr kanunun 7’nci maddesinde somut olayla ilgili şehit yakınlarına intikal eden silah bulunmaması durumunda bunların -yalnızca ana, baba, eş ve çocukların- sadece birinin 1 ateşli silahla sınırlı olmak kaydıyla silah taşımaya veya bulundurmasına yetki veren kayıt ve belgelerin her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olacağı düzenlenmiştir. Bu söz konusu madde, harçsız 1 adet ateşli silah edinilebileceğinden bahsetmektedir. Belli bir silaha işaret edilmediğinin gözden kaçırılmaması gerektiğini düşünmekteyiz. Aynı zamanda belli bir silahın tahsisi yoluyla, genç yaşta yetim veya öksüz kalan şehit yakınının ömrünün sonuna kadar aynı silahı kullanmasının hayatın olağan akışına aykırı olduğunu ifade ediyoruz. Yani hayatın olağan akışıyla uyumlu olmadığı, diğer taraftan başvuran şehit yakınına şehitten kalan yani hatıra değeri olan zati demirbaş bir silahın da söz konusu olmadığı ve silah satın alma yoluyla edinildiği dikkate alındığında, yasa koyucunun aynı silahın ömür boyu saklanması istediği görüşünün izaha muhtaç olduğu, bu sebeple, başvuranın belli bir zaman sonunda mülkiyetindeki malı olan silahı elinden çıkarmak istemesinin de normal karşılanması gerektiği, söz konusu yönetmeliğin, Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yönetmelik’in 3’üncü maddesindeyse bu diğer silahlarla ilgili ruhsatların harca tabi olacağına dair kısıtlayıcı bir düzenleme bulunmadığını görmekteyiz. Bununla birlikte, idarenin gerekçe olarak sunduğu, Emniyet hizmetleri

sınıfı personeline, görevlerinde kullanılmak üzere, Bedeli Mukabili Zati Demirbaş Tabanca Satışına Dair Yönetmelik’i bu şehit yakınına da uygulamak istemesini kişiler bakımından aynı değerde görmemekteyiz.

Sonuç olarak; başvurana harca tabi silah ruhsatı düzenlenmesinin ve bu minvalde genelge ve diğer özelemler çıkarılması işleminde hukuka ve hakkaniyete uygunluk tespit edilememiş ve başvurana bir ateşli silah için düzenlenen harçlı silah ruhsatının iptal edilmesi ve harçsız silah ruhsatı düzeninin düzenlenmesiyle bu hususa mani genelge ve diğer düzenlemenin değiştirilmesine yönelik çalışma yapılması hususunda biz Emniyet Genel Müdürlüğüne tavsiyede bulunduk. Bunun değerlendirilmesini bekliyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ederim.

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK - Sayın Başkanım, ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak, devletimizin tüm kurumlarında olduğu gibi Emniyet Teşkilatı olarak bizlerin de şehitlerimiz ve yakınlarımızla ilgili önemli bir hassasiyetimiz olduğunu özellikle ifade etmek isterim. Şehit yakınlarına ya da 6136 sayılı Kanun’un 7’nci maddesinde kimlere harçsız silah ruhsatı verileceği net bir şekilde yazılır ki bunu uygulayıcılar herhangi bir şekilde suistimal etmesinler diye. Burada isim isim yazmıştır, bu, bizim için de çok değerli olan, çok önem verdiğimiz şehitlerimiz ve onların bize emaneti olan aileleriyle ilgili de tüm çalışmaları Sayın Bakanımızın talimatıyla eğer bir yanlış yapılmışsa silah ruhsatlarıyla ilgili, bire bir, evine giderek, gerektiğinde onların ruhsat ücretlerini bizzat tarafımızca, Bakanlığımızca ödenerek düzeltmeleri yapıyoruz.

Bu şehidimizle ilgili de biz “Ne yapabiliriz?” diye baktığımızda kanunda açıkça -yönetmelikte değil kanunda- diyor ki: “Eğer şehidin kendisinden intikal eden silahlar varsa bu silahların tamamını -sayı belirtmiyor, 1, 2, 3, 5, 10 kaç tane silah varsa- yine şehidin yakınları tarafından kimlere arzu ediliyorsa onlara bu silahlar ömür boyu harçsız olarak –bilabeder-ruhsatlandırılır.” diyor. Sonrasında da eğer tevarüs eden bir silah yoksa mirasçılarının satın alacağı bir silah yine onların aile içerisinde belirlediği bir kişiye ruhsatlandırılıyor.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Harçsız olarak değil mi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK - Evet efendim, “Harçsız olarak verilir.” diyor.

Özkan Çayır kardeşimize de yine bir kamu görevlisi Ahmet Dinç’ten 2014 yılında şehit çocuğu kardeşimiz bu silahı satın almış, aldığı silah da kendisine ruhsatlandırılmış. Daha sonraki süreçte, yine Sıddık Köseoğlu’na Özkan Çay’ın silahını devretmiş.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Aradaki süre ne kadar, alma ve devretme süresi?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Dört yıl, dört yıl sonra devretmiş. O süre çok önemli değil efendim, zati silahlar genel hükümler çerçevesinde beş yılda 1...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hayır yani ticari amaçla mı? Yani dört beş ayda devrederse ticari amaçla ama dört yıl olursa...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – O konuyu da arz edeceğim efendim.

Burada kanunda açıkça diyor ki: “Vefat edenlerden (şehit, er, erbaş ve malul gaziler dahil) intikal eden silah bulunmaması durumunda; bunların ana, baba, eş ve çocuklarından sadece birinin, bir ateşli silahla sınırlı olmak kaydıyla, silah taşımaya izin verilir.” diyor. Biz bu talep geldiğinde -şehit

yakını olduğu için özel bir hassasiyetimiz var- “Yanlışı mı anladık bu kanunu?” diye Bakanlık Hukuk Müşavirliğine sorduk, oradan gelen cevap da yine aynı şekilde gelince alanımız kalmadı. Silahın uzun süre kullanılmasından kaynaklı... Diyelim ki sizin o dediklerinize tamamen katılıyorum, bir silah aldı, yıllar boyu bu silahı taşımak zorunda mı? Eğer kullanımdan kaynaklı ya da silahın özelliğinden kaynaklı, yıpranmış, kullanılamaz hâle gelmişse usulü dairesinde biraz bize müracaat etse -ben bundan sonrası için söylüyorum- kesinlikle bu kardeşimize ikinci bir silahın temini noktasında gerekli yardımı yaparız. Ama bu şekilde değil de sürekli silahı alır her seferinde bir başkasına devreder ve her devrettiğinde de... Biliyorsunuz silahlar parayla satılmaz ama devirlerde de bir ücret alındığını biliyoruz. Bin liraya aldı silahı, sattı 5 bin liraya, 4 bin liralık bir ticaret yaptı; bunu sürekli yapar hâle getirirse...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Silahın cinsiyle ilgili bir bilgi var mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Glock.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Glocksa tamam yani yapacak bir şey yok.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK - O söylemiş, diyor ki: “Silah kullanılmaz hâle geldi, kullanılmaz hâle geldiği için ben de silahı devrettim.” Tabii, tüm silahlar sistemde kayıtlı, bizim kayıtlı sistemimiz var, silahın geçmişte kimde olduğunun, bu şahsın ne zaman aldığının bilgileri mevcut. Şu an işte bir muhtarımıza devretmiş, bir muhtarımıza devrettiğine kadar bilgiler var. Tabii, biz kesinlikle şehit yakınlarımıza asla ve kesinlikle böyle kayda girmesin, böyle bir istismar yaparlar demiyoruz ama böyle bir şeyin yolu açılsa diye bir endişemiz var. Ama bununla birlikte, biz Kamu Denetçiliğinin bize söylediği şekliyle değerlendirip eğer bize tekrar müracaatında ya da bu silahın kullanılamaz hâle gelmesinden kaynaklı, yıpranmasından kaynaklı, eskimesinden kaynaklı bir müracaat olursa biz bunu değerlendiririz usulü dairesinde, bu kardeşimize aynı şekilde harçsız bir silah vermeyi baştan taahhüt ederiz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Pardon, bir ekleme yapılamaz mı yönetmeliğe, mesela “O silahı devrederken Emniyette ver.” diye. Şöyle bir öneri getiriyorum, “Ben bu silahtan sıkıldım, bana ağır geldi, daha hafif bir silah kullanmak istiyorum.” dedi, o zaman onu Emniyette teslim ederse... Olamaz mı?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Efendim, Sayın Vekilim, şöyle bir düzenleme yapılabilir: Bu kanunun 7’nci maddesinde bizim bir inisiyatif hakkımız yok, olsaydı zaten şehidimizin lehine...

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Anlaşılsın diye soruyorum Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Bu müsadere hükümlerine göre alıyor aslında değil mi şehit yakını?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Can güvenliğinden alıyor efendim.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Yok, can güvenliğinden alıyor da silahın temini noktasında, şehit yakını olmasından bahisle...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK - Direkt Makine Kimyadan da satın alabilir, herhangi bir kişiden de alabilir.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Hayır orada özel bir indirim yapıyor mu onu merak ediyorum?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Yok, hayır ama şöyle bir düzenleme yapılabilir: Biraz önce Gelir İdaresine sakatlıklarla ilgili tahsis edilen araçlar konusunu dinlerken benim de aklımdan, gönlümden geçirdiğim eğer böyle bir süre

getirilirse, kanuni bir düzenlemeyle denirse ki: On yılda 1 silahlar yıpranırsa bu da Emniyet tarafından tespit edilirse... Aslında buna da gerek yok, gelir, silahının yıprandığına dair bize müracaatı olursa ben bu konuda yardımcı olacağımıza Emniyet teşkilatı adına söz veriyorum tüm şehit yakınlarımızla ilgili.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bir on yıl daha Emniyette kalmayı mı taahhüt ediyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Hayır, hayır biz Kurum olarak görüş olarak şey yazarız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Şunu kastettim efendim: Biz, görüş olarak tüm birimlere, 81 ildeki Silah Ruhsat Şube Müdürlüklerine görüş bildiririz, bu konuda şehit yakınlarımızdan bir talep gelirse onu alın, yıprandığına ve...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Kendiniz de mi ona göre görüş veriyorsunuz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DENETLEME BAŞKANI SUAT ÇELİK – Evet, ona biz görüş veriyoruz, o görüşle...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Yahya Bey, sıra sizde, buyurun.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yahya ağabey, kısa kes, yoklama var.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Ya, zaten kısa keseceğim, son dosya, biraz da ilginç bir dosya.

Başkanım, çoğu vatandaşımız bu idari para cezası, trafik para cezasına muhatap oluyor. Biz, bunlar geldiğinde kanunun birinde özel bir sulh ceza mahkemesine itiraz mekanizması işletildiği için spesifik olarak sadece cezaya ilişkin bir müracaat olursa aslında bunları normalde incelemiyoruz fakat burada komplike bir başvuru var yani birkaç açıdan. İstanbul’da yeni açılan İstanbul Havaalanı ile İstanbul arasındaki otobanda belli alanlara hız limitleri konulmuş ve bu hız limitlerine ilişkin -iddia eden firmanın iddiaları çerçevesinde söylüyorum- çeşitli yerlerde levhaların olmadığı, zaman içerisinde buralardaki limitlerin zaman zaman değişikliğe uğratıldığı, en önemlisi de kendilerinin ve onun gibi firmaların çok sayıda aracın havalimanına sürekli insan taşıdığını, yani gidiş-geliş yapan araçlar olduğunu, bir aracın günde birkaç defa gitme durumunun söz konusu olduğunu, bunların bu anlamda bazen 70’e, bazen benzer şekilde hız limitlerine takıldıklarını ve kendilerine çok yüksek meblağda, milyonla ifade edilen cezalar geldiğini söylüyorlar. Tabii, buradaki en önemli ayrıntılardan biri bu cezaların kendilerine tebliğ tarihinin çok geç olduğu ve geç gelmesi nedeniyle de malum o sürelerle işleyen faizler, vesairenin de oluşmasından sonra ciddi bir meblağın oluştuğu... Bize başvurdular, biz, Emniyetle yaptığımız yazışmalar neticesinde birçok konuda Emniyet Genel Müdürlüğünden gelen bilgileri makul gördük. Yani devletimize itimat çerçevesinde, gerçekten o limitlere orada ihtiyaç olduğu, vesaire; bunların onu ihlal ettiği, bu konuyla ilgili devletin elinde belgeler olduğuna dair bir itirazımız yok yalnız, tebligat tarihinin ki uzunca bir zaman sonra kişilere tebliğ edilmesi en basit genel hukuk mantığıyla bir hakkın ihmalidir, yani kişiye özel bir zarar meydana getirmiştir kişiye yönelik olarak. Bu anlamda bir tavsiyede bulunduk; yani bu konuda en azından bundan sonra böyle bir şey olmayacağını ümit ederek böyle bir tavsiye kararı verdik.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Cevap verecek olan arkadaşımız, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Sayın Başkanım, Komisyonunuzu ben de saygıyla selamlıyorum.

En son konuşmacı olarak, belirtilen konuyla ilgili, trafik idari para cezalarının ilgililere tebliğiyle ilgili... Esasında, bütün trafik idari para cezalarını tebligata gönderirken Tebligat Kanunu ve bizim Trafik İdari Para Cezalarının Tutanaklarının Düzenlenmesi ve Tahsiline İlişkin Yönetmelik'in 10'uncu maddesi Kabahatler Kanunu'na atıfta bulunuyor tahsilin nasıl yapılacağıyla ilgili. Orada, Kabahatler Kanunu'nun 20'nci maddesinde soruşturma zaman aşımı süresiyle ilgili yani "Bu yıl yazılmış olan bir cezayı bir sonraki mali yılın sonuna kadar tebligata gönderebilirsiniz." deniliyor; tabii, bu iki yıllık bir süreyi kapsıyor ama...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Faizini alıyor mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Hayır efendim, tebliğden itibaren bu oluyor, tebliğ edilmeyen cezalarla ilgili olan bir durum değil. Tabii, bu süre bizim için de bakıldığı zaman trafik güvenliği açısından da bir anlam ifade etmez çünkü kişinin yüzüne karşı tebliğ ettiğiniz bir ceza da onun trafikle ilgili kural ihlalini niçin yaptığını söylesiniz, bilgilendirirsiniz, daha dikkatli olmasını söylesiniz ve idari işlemin yaptırımını yüzüne karşı tebliğ edersiniz; esas olan budur ama elektronik denetleme sistemleri veya başka araçlarla yapılan, araç tescil plakası üzerindeki bildirimler araç tescil plakasının kayıtlı olduğu kişinin adresine gittiğinden dolayı onları postayla göndermek zorundasınız Tebligat Kanunu'na göre. Bu süreçte de bizde dediğim gibi Kabahatler Kanunu esas alınıyor ancak kurul bunu görüşürken elbette bize "Otuz günlük süreyle bunu kısıtlayın." diyor ama bu Kabahatler Kanunu kapsamındaki bir husus. Bununla ilgili, -Maliye Bakanlığına gittiler, burada Gelir İdaresi Başkanlığı vardı, onlar da bunu teyit edeceklerdi- 2020 yılı içerisinde, 2019 yılında elektronik tebligatla ilgili bir düzenleme yapıldı ve buraya dercedildi.

Elektronik tebligat hem göndereceklerimizin posta masraflarını, devlete olan yükü bir şekilde ortadan kaldırıyor, bir de elektronik olarak tebliğe gönderdiğiniz an, anında o kişinin o trafik cezasından e-devlet üzerinden bilgisi oluyor ve bu gecikmiyor. Bununla ilgili 22 Şubatta Gelir İdaresiyle bütün testler tamamlandı, canlı ortamda bu açıldı, nisan ayı içerisinde de bu elektronik tebligata kademeli olarak başlanmış durumda. Dolayısıyla bu soruna yönelik yani bundan sonra geç gönderilmesine yönelik bir tedbiri de devreye sokmuş olacağız.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Tebliğ edilmiş sayılacak mı? Yani mesela, e-devlet üzerinde gördüğünde.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Tabii. Elektronik tebligat yükümlülükleri... Maliye Bakanlığının şu an uyguladığı sistem Elektronik Tebligat Kanunu'nda da var, biz de onu kendi Trafik İdari Para Cezası Yönetmeliği'ne uyarladık, Maliye Bakanlığıyla daha önce yapılmış iki bakanlık arasında bir protokol. Dolayısıyla elektronik tebligat kısmında siz tebliği aldıktan beş gün sonra bu kesinleşiyor bu ceza yani tebliğ edilmiş oluyor o kanuna göre.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Tebliği nasıl göndereceksiniz? Çok özür dilerim bence herkesi ilgilendirecek bir konu. Mesela, ben e-devletimden trafik cezası sorguladığımda onu tebliğ edilmiş mi kabul edeceğim, ayrı, özel bir tebligat mı göndereceksiniz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Hemen şöyle bir cevap vereyim ona, çünkü onu da düşünüyoruz. Öncelikle, Maliye Bakanlığında vergi mükellefi olan kişiler ya da noterde herhangi bir işlem yaptığınızda "ben e-tebligatla almak istiyorum." dediğinizde bir form dolduruyorsunuz, onu kabul ediyorsunuz ve sizi sisteme ekliyorlar. Yani bu herkese tabii gitmeyebilir bu e-tebligat "Evet, ben bunu almak istiyorum." diyenler için geçerli. Şöyle bir örnek vereyim: Geçen yıl düzenlenen tutanakların, araç tescil plakası üzerinden 116'ya göre yapılmış işlemlerin, yaklaşık 14 milyon işlemin 11 milyonu mükellefiği olan

yani e-tebligatı olan kişiye gidiyor; dolayısıyla bu da çok büyük bir yer yekûndur; elbette herkese gitmeyecektir ama böyle bir düzenlemeyle de... Bizim yazılı olarak da verdiğimiz cevap da buydu. Diğer türlü de mümkün olduğunca tabii, bu, biraz personelle ilgili. Biz, trafik güvenliğinde içeride polis memurlarını tutmaktan ziyade sokakta, alanda trafiği düzenleme ve denetleme faaliyetlerine ağırlık vermemizden dolayı bunun belki orada biraz zorluğu var ama biz hiçbir zaman bu iki yıllık süreyi beklemiyoruz. Böyle bir kanunun maddesini... Ama yapılan işlemleri ilin, metropolün büyüklüğüne göre tabii ki İstanbul, Ankara büyükşehirler ve bu noktada tebligata gönderirken belli bir zorluk yaşıyorlar ama bunun bir çözüm getireceğini diğerlerinde de hızlandırma aşamasında da bir olumlu yönde bir teşvik olacağını öngörüyoruz, bunu kurula ve Başkanlığımıza arz etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

Mahmut Bey, size söz vereyim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, teşekkür ederim.

Şimdi, burada, evet yani Kamu Denetçiliği Kurumunun kararı yerinde yani burada hak düşürücü süre var. Hak düşürücü süre kanunla düzenlenmiş; biz, hak düşürücü süreyi, kişinin lehine olan hususu yönetmelikle düzeltemeyiz. Karar yerinde, doğru aslında yani zaten siz de bunu kabul ediyorsunuz “Bundan sonra bu olmayacak.” diyorsunuz. Hiç olmazsa bu anlamda tahsil edilmesi gereken bu paraları bence etmemek lazım çünkü süre geçmiş, hak düşürücü süre; bu, bu şahısların lehine olan bir durum. Yani hukukta temel bir prensip var: Kimse kendi hatasından istifade edemez, idarenin kendi hatası, kendi kusurundan yararlanamaz. Kendi kusuru nedeniyle bu tebligatlar zamanında gitmemişse ben bunu, bu kusurumu yönetmelikle de telafi edemem. Yani hukuk güvenilirliği açısından bu böyle.

Gelelim radar sistemiyle ilgili... 1993 ya da 94’tü, o radar sistemini o dönemde gündeme taşıyan bir arkadaşınızım. Adana’dan geliyorum, Toroslar’da bir yokuştan çıkıyorum rampanın üzerine pat inişte radara yakalandım; tartışma orada büyüdü onlarla benim. Dedim ki “Arkadaş, siz radarı koyuyorsunuz ama idare hukukunda bize öğretilen güzel bir ilke... Rahmetli Lütfü Duran derdi ki ‘Çocuklar, idare hukukunda yasaklanmayan her şey serbesttir.’ İdare yasaklayıcı kuralı size koyacak ki siz ona uyuyabilesiniz, devlet de ona uyacak, siz de uyacaksınız.”

Şimdi, kural ne? Radar. Senin beni önceden ikaz etmen lazım arkadaş, ben onu göreyim, o tabelayı görebilmeliyim. Devlet -ne olur yani bunu şahıs anlamında söylemiyorum, kurumları itibarsızlaştırma anlamında söylemiyorum- vatandaşına pusu kuramaz. Yani vatandaşın görmeyeceği bir yere benim radarı kurmamam lazım, vatandaş görebilmeli, benim vatandaşımı pusuya düşürmemem lazım.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – O son on beş yirmi yılda değişti Mahmut Ağabey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani pusuya düşürmemesi lazım; bunun için o dönem dava açtım, o davayı bu şekilde kazandım. Ondan sonra, gün geldi vesaire. Yani şimdi radar için işte, öncesinden uyarılar var ama yine değerli arkadaşlar evet, havaalanından değerli üstadım bahsetti ve ben de gidiyorum kullanıyorum ama hakikaten sıkıntılar var. Yani o tabelalar görünebilecek yer de değil hatta bir öneri daha sunayım ben Emniyet Teşkilatına. Şu anda, işte bahar ayındayız, ağaçlar o tabelaların bulunduğu yerlerde işte ağaçlar uzuyor, yapraklarla vesairelerle birlikte üstünü kapatıyor, trafik tabelaları görünemiyor. Trafik tabelalarının görünebilecek şekilde olması için hiç olmazsa bahar döneminde ağaçların budamasını yapın. Ben bunları da yaşadım, Beşiktaş’ta Serencebey Yokuşu var, aşağıdan geliyorum, ağaç var, dut ağacı, çok güzel bir dut ağacı, tabelayı görmedim. Gittim, yukarıda -milletvekili değilim- trafik polisi dedi ki “Beyefendi, gittiğiniz yol girilmez sokak.” Ya, niye girilmez sokak kardeşim? Tabela yok ki.

FEHMİ KÜPÇÜ (Bolu) – Mahmut ağabey, o 150 yıllık çınarları o trafik mülhazası, güvenliği nedeniyle kesiyorlar herhâlde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Netice itibarıyla dedi ki ”Siz görmüyor musunuz?” “Ya, beyefendi gözlüğüm var işte. Gel, aşağıya kadar birlikte gidelim.” dedim. Arabayı orada bıraktık, trafik polisiyle indik aşağıya...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ve indik aşağıya, “Tabela nerede?” dedim, tabelayı bana gösteriyor. “Allah rızası için direksiyona siz geçin.” dedim. O dut ağacının yapraklarının arasında o tabelayı nerede bulabilirsiniz? Yani ne olur, sizden istirhamım, bu trafik kuralları, ışıkları, vesairesi... Reklam panoları var, bunlar bunu engelliyor ve bu ağaçlar yani o yapraklarının bir bahar dönemi budanması anlamında ki bunlara dikkat etmekte yarar var.

Bir de benim sizden ricam, ya Emniyete söyleyin, arkadaşlar, en fazla hakkınızı, hukukunu savunan benim, her gittiğim toplumsal olayda bana saldırıyorlar, bana saldırmazınlar. Arkadaş yani ben hak mücadelesi veriyorum, hukuk mücadelesini veriyorum. Yani vatansever bir milletvekiliyiz arkadaşlar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmutcuğum, iki gün önce Özgür’le nereye gitmiştiniz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, arkadaş iki gün öncesi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Özgür var, Ali Mahir var, sen varsın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anlatayım sana, o zaman anlatayım.

Bakın, şimdi, Emniyetin görevi ne? Ya özel yetkiliye veriyorsunuz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – İstersen mikrofonu kapatayım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, kapat.

Şimdi hâkim diyor ki “Duruşmanın insicamını bozduğundan dolayı ben seni mahkeme dışına atıyorum, seni duruşmaya almayacağım.” Kanunun getirdiği hükme göre atma yetkisi var ama özel güvenliğe diyor ki “Atın bunu dışarı.” Kalktım ayağa “Ya, hâkim bey, ‘atın dışarı’ dediğiniz özel güvenliktir. Sen özel güvenlik yetkilisiyle avukatı dışarı atamazsın. Sen bu yetkiyi bunu atacak olan polisten alırsın, polis gelir bunu yapar. Sen, adamı kanunsuz emre gönderiyorsun, Anayasa 137’ye göre suç işliyorsun, bunu biz şikâyet etsek bu çocukları kim savunacak? Sen bu kararın arkasında durabilecek misin?” Adam durdu böyle, durduktan sonra böyle kalktı çaktı gitti kürsüden. Ya, insan der ki “On dakika ara veriyorum.” Çaktı gitti, vallahi de billahi de çaktı gitti.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmutcuğum, bitti mi?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir dakika dur.

Ondan sonra bu olayın üzerine özel güvenlik yetkilileri diyor ki “Biz karışmıyoruz.” Polis geldi, ondan sonra geri geldi, dedi ki: “Arkadaş, ben duruşma salonunu boşaltırım.” Ee, güzel de şimdi, duruşma salonunu boşaltacak, bu sefer bizi içeri almayacak. Şimdi, ben bu senaryoyu Ergenekon, Balyoz’da yaşadım, o dönem onu yapan hâkimler...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Sen tecrübelisin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...16. Ceza Dairesinde şimdi yargılanıyor, o şu anda yargılanıyor, ben de şikâyetçiyim ondan. Şimdi, o dönemde aynısını yaptı, mahkeme dedi ki: “Ben kimseyi almıyorum Ergenekon, Balyoz’da.” Dedim ki “Arkadaş, Anayasa 141’e göre duruşma herkese açık ve aleni. Ya kapalılık kararını yaz biz girmeyelim ya da gizlilik kararını al biz girmeyelim; hukuku senin

kadar biliyorum.” “Ben almam, sokmayacağım.” deyince o dönem kapıları zorla açmak için uğraştık. Ergenekon, Balyoz... Hâkimi şikâyet ettim. O dönem ağabey, yine aynı yıl... Darbe oldu, şimdi beni çağırıyorlar “Mahmut Tanal, sen bu hâkimlerden şikâyetçi misin?” Evet, ben şikâyetçiyim kardeşim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmutcuğum teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, bak, ağabey, senin bu dediğin hâkimin de...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Ama bak şeye girecek.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Girsin ya, girsin ben şikâyet ediyorum adamı ya.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Onu demiyorum, yoklama var, yoklama; onun için.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, ben seni var saydırtırım ağabeyciğim.

Ya, ağabey, yani bu kanunların insan lehine uygulanması lazım yani mesele insan odaklı...

Şimdi, onun üzerine bu da kalktı dedi ki... Yani siz hekimsizin, ben özür diliyorum mesleğinizi bilemediğim için yanlışlıkla söyledim ama üstatlar, hukukçu arkadaşlarımız, Emniyetçi arkadaşlarımız onlar da Anayasa’yı bilen insanlar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Estağfurullah.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani şimdi, sen kapalılık kararını vermezsen, gizlilik kararını vermezsen... Keyfekeder, diyor ki: “Avukatları ben beğenmedim, avukatları azlettim, barodan avukat istiyorum.” Baro da diyor ki: “Mahkemenin avukatı azletme yetkisi yok ki, adam özel avukat tutmuş.”

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmutcuğum, çok teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladınız mı ağabey? O olay bunun üzerine geldi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, peki, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani yarın öbür gün, Allah göstermesin, seni de mahkemeye Allah düşürmesin, düştüğün zaman sana bunu yaparlarsa senin de hakkını, hukukunu savunuruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – İnşallah düşürmez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bu memlekette maalesef...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Mahmutcuğum, ben seni avukat tutarım o zaman.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağabeyciğim, beni avukat olarak tutarsın da ben gönüllü olarak hak savunucusuyum ya.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Allah razı olsun sağ olun.

Arkadaşlar...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Sayın Başkanım, eğer müsaade ederseniz çok kısa bir bilgilendirme yapmak istiyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Tabii, tabii, buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Sayın Vekilimizin söylediği çok doğru, yani bu, levhaların görülüp görülmemesi, yol çizgileri... Tabii, şöyle: Yolun bakımından ve onarımdan sorumlu kuruluşların görevleri vardır, belediyeler ve Karayolları bu noktada görevlidirler ve trafik sadece Trafik Başkanlığının, Emniyetin denetleme birimlerinin üzerinde kalmaması gerektiğini hep birlikte söylüyoruz. 2018’de yüce Meclisimizde Trafik Kanunu ile ilgili 13 tane maddesini burada düzenledik;

2016'da yüzde 9,6'lık olan can kayıplarının 2020 yılı sonunda 5,8'e gerilemesiyle yüzde 56,6'lık bir azalış gerçekleşti. Son yıllarda gerçekten trafik konusundaki bu strateji belgesi önümüzdeki on yıllık sürece damgasını vurdu, Sayın Cumhurbaşkanımızın imzalayıp yayımladığı genelge; dün de onun eş güdüm kurulu toplantısı vardı, Sayın Bakanımızın ve 15 bakanlığımızın bakan yardımcıları düzeyinde. Dolayısıyla, bu hassasiyetimiz bizim için denetleme ağırlıklı, tabii düzenleyici işlemler olarak da idari para cezaları elbette bizim de düzenleyeceğimiz hususların başında geliyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, son bir cümle, özür diliyorum, bu konuyla bütün; bağışlayın ne olur ağabeyciğim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, benim başıma gelen bir hadise oldu, yine sizi ilgilendiriyor üstat. Araç şirket adına kayıtlı ve 2 kişi adına kayıtlı; ben ile üstat adına kayıtlı. Radara girdi, para cezasını şoföre veriyorsunuz, 2 araç sahibine veriyorsunuz veyahut da şoför gerçek şahıs, malik, tüzel kişi, şirket; hem şirkete ceza hem sürücüye ceza. Ya, ağabeyciğim, bir koyundan bir post çıkar, temel ilke. Biz kalkıp kişi sayısına göre ceza yazamayız ki araç netice itibarıyla.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Doğru, plakaya veya...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, bende karar var ya, daha yeni karar geldi.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Hayır, eğer araç kiralıksa, kiralık bir araçsa -ki o da düzeltildi-KABİS Projesi kapsamında kiralanmış bir araçsa daha önce o araç sahibine gidiyordu ve şoföre de ceza yazılıyordu. Şimdi araç sözleşme, kiralarken kimin adına tescil edilmişse cezalar araç sahibine değil, plakaya göre değil, yazılsa bile o kişiye gidiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Kiralama değil, şirket...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Şirketse kullandırmaktan dolayı bir usulsüzlük varsa kullandırmaktan dolayı yasa gereği...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şirket arabayı kullanamaz ki gerçek şahıs kullanacak.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Hayır, şirketin belki o aracı kullanmayla ilgili yetki belgesinde bir eksikliği vardır. Sürücüyle birlikte aynı zamanda kanun araç sahibini de cezalandırabiliyor idari para yönünden; ona bakmak lazım Sayın Vekilim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağabey, şimdi, 2 limitet şirketin sahibiyiz, birimiz kullanacağız ya.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Cezayı görsek onu anlamaya çalışırım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani ikimize ceza niye kesiliyor hem sürücüye hem şirkete? Bununla ilgili...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arkadaşlar, teşekkür ederiz.

Ali Haydar Bey, buyurun, son sözü size verip kapatacağım.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkanım, burada iki yıllık tebliğ süresi çok uzunca bir süre. Yani şöyle ki: Ceza aslında ıslahı amaçlıyor ve trafiği hem güvenlik anlamında düzenlemek için hem de bir sürücü hata yaptı, hatasının bir an önce kendisine tebliğ edilmesi ve o hatanın tekrarlanmaması gerekir ki trafik güvenliği de artırılsın. İki yıl sonra giden cezaların herhangi

bir anlamı aslında kalmamış oluyor, ıslah anlamında da kalmamış oluyor, zamanında verilmemiş bir ceza; bunun kanuni düzenlemeye ihtiyacı var, bunu anladık buradan; bu, kurumla ilgili bir şey değil, kanuni düzenlemeyle ilgili bir şey anladığımız kadarıyla. Tamam, altyapı çalışmaları yapıyorsunuz ama mutlaka kanunsal da bir değişiklik yapılması lazım. Mesela, bu süre hem kısaltılmalı hem de daha sonra atıyorum, altı aysa altı ay sonra bir daha bu cezayı göndermenizin ekonomik külfet dışında ıslaha dair bir şeyi kalmıyor aslında o süreçte çünkü risk devam ediyor. O yüzden bu süreler yeniden düzenlenmeli.

Şimdi, devlet pusu kurmaz. Evet, bir ara kaldırmışlardı, gerçekten tabela konulmuyordu. Yani hepimizin böyle bir şeyi vardır, hepimizin yaşadığı bir olay vardır. Yokuş aşağı, frene basmadığınız sürece oradaki hız sınırının üstüne araba kendiliğinden çıkıyor, bir uyarı varsa özellikle basılır vesaire falan ama şimdi uygulama da kalktı, doğru bir yöntem ama bu trafik cezaları -tutanağa geçsin diye söylüyorum- yani insanların da iflahını keser seviyeye çıktı. Yani şunu algılıyorum: Trafik cezaları bir ceza değil de gelir kapısı hâline döndü bu dönemde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bütçede yazıyor ama.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Gelir kapısı yani devlete bir gelir kapısı, gelir toplama kapısı hâline geldi. Devletin böyle bir şeye ihtiyacı...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – O, bütçeye girer yani “Şuradan geldi.” diye o isim konulur.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, orada tahmini bütçede “Şu kadar para cezası.” diyor ya.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Yani ceza beklentisi oluyor.

Bir de şu doğru mu acaba: Yıl sonuna doğru yapılan kontrollerin artması, işte öngörülen gelirin tutturulması için denetimlerin artırılması...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TRAFİK UYGULAMA VE DENETLEME DAİRE BAŞKANI MEHMET YAVUZ – Yok, onlar şehir efsanesi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Yani duyduğuma sevindim ama hani böyle var mı diye de...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, arkadaşlar...

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Güzel, şehir efsanesi olmasına sevindim ama meblağlar artık bir ıslah değil, gelir kapısı hâline dönmüş durumda, çok ciddi rakamlar var; bence de bu, vatandaş eziyet, bu rakamların da düşürülmesi lazım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama şöyle bir öneride de bulunalım bence: Ekonomik kriz bu kadar yüksekken mümkün olduğu kadar -yani zaten vatandaş araca binemiyor artık- bence bu hız limiti cezalarını kaldıralım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İSMAİL TAMER – Arkadaşlar, çok teşekkür ediyorum.

Bugünkü toplantımızı burada bitiriyorum. Katılımcı arkadaşlarımızın hepsine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Yarın saat 14.30’da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 17.38